

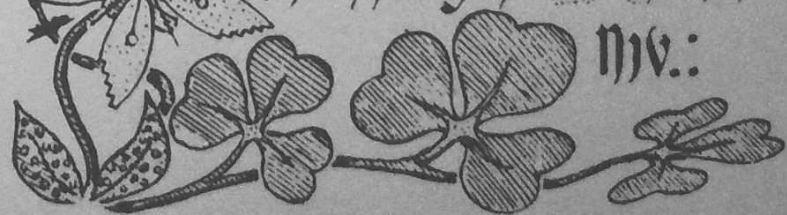
hop yezh

GWERIN

embannet gant "Al Hamm"

Mv.:

AN CIMBUIR

DASTUMADENN A WERINONIEZH
RENET GANT ABEOZEN

NIVERENN 3

KANAOUENNOU DASTUMET GANT G. MILIN
- Levrenn 3 - niverennet eus 82 da 99
Eilskrivet gant M. Glanndour

H O R Y E Z H

1 9 6 2

Tennet ez eus bet
eus an niverenn-mañ

170 skouerenn

Pep gwir miret strizh e pep keñver
gant Abeozen ha Maodez Glanndour.

vvvvvvvvvvvvvv

(3)

T A O L E N N A D U R A N D O R N S K R I D O U

Setu amañ an dornskridoù hon eus implijet evit an
trede niverenn-mañ eus Gwerin : Kanaouennoù dornskrid-
où Milin.

FOLLENNOU J. OLLIVIER

Da heul MVOL 58 ez eus ur strobard follelennoù distag,
anezho tu-gin goloioù lizher pe baperennoù-embann. War-
no en deus skrivet J. Ollivier gant ar c'hreion brouilh-
ed an eilskrid en deus savet evit Levraoueg Roazhon.
Kaout a reomp da gentañ un daolenn war 5 follelennoù eus ar
pezhioù dastumet e MVOL 58. Goude-se, ar pezhioù-se o
unan. War 3 lerc'h ez eus 21 pajenn a ganaouennoù lies-
seurt tennet eus un dornskrid all, n'hon eus ket adka-
vet anezhañ. Ne seblant ket bezañ bet hiroc'h eget an
21 pajenn bet eilskrivet gant Ollivier.

pajenn 1 dornskrid Milin : " Ni 'a ya d'ar brezel
peotred tear... ", 7 poz 2 werz. 8 sil. gant an diskant
" Ni zo bepred bretonned, Bretonned tud kalet ", a zo
tennet eus Telenn Arvor gant Brizeug.

- (82) Petite chanson courte sur le tabac. Pajennoù 2-3
Milin.
- (83) (Meurlarjez Merc'hed Plouider). Pajennoù 3, 4, 5, 6
Milin; talbenn ebet d'ar ganaouenn.
- (84) Les Nsufragés de Landéda. Paj. 6 (dibenn), 7, 8.
- (85) Abonnement aux Sorciers pour trait magique su tira-
ge. Paj. 9, 10, 11, 12, 13, 14 Milin.
- (86) Michel Noblets. Paj. 15-16 Milin
- (87) (An amouruz dizarbennet). Kanaouenn hep talbenn.
paj. 16 (traoñ), 17 Milin.
- (88) (Pardon Sant Yann ar Biz). Hep talbenn. Paj. 18-
19 Milin.
- pajennoù 19-20 Milin : (Ar c'hillok). Eilskrivet
hon eus dija ar ganaouenn-mañ dindan an niv. 62, diwar
un dornskrid all MVG 104.
- (89) (Gwalleur Sant Fregan). Talbenn ebet d'ar ganaou-
enn. Paj. 20-21 Milin.

UR FOLLENN 18 X 11, 2 bajenn : war un tu hepken, egile a zo gwenn, diwar dorn Milin :

(90) Soun ann Intaon

UR FOLLENN 28 X 11, 2 bajenn : war an eil tu hag e-gile, diwar dorn Milin, skritur sklaer :

(91) Meuleudi ar c'hi

An diw follenn-mañ bet perc'hennet gant Vallée a zo bremañ en dielloù M. Glanndour.

M V O L 58

Taolennet hon eus dija an dornskrid-mañ en niv. 1 Gwerin. Meneget hor boa er bajenn 6, ar c'hantikou a eilskrivomp en niverenn-mañ, nemet e lezomp a gostez an hini diwezhañ : Cantiq ouar ar garantez admirabl... a seblant dimp bezañ dister e dalvoudegezh e pep keñver. Perak en deus dibabet Milin ar c'hantikou-mañ eus dornskrid Botmeur hag int hepken, ne lavar ket dimp. Evit gouzout hiroc'h diwar-benn ar bern kantikou a zo anezhañ dornskrid an ac. Botmeur, sell. ouzh pennad L. Dujardin, Gwalarn niv. 131, Kerzu 1940, p. 61-65.

(92) Cantiq ouar buhez ar Seiz Sant

(93) Cantiq ouar buhez sant Guillerm patron ann Moll penitantet.

(94) Cantiq ouar buhez Santes Barba pehini a zo eur santes a beder oc'h ar marc subit.

(95) Cantiq ouar buhez Santes Eodet guinidiq a escopti Leon.

(96) Cantiq ouar buhez Sant Julian

(97) Cantiq ouar buhez Santes Genoffeus

Eus an dachu bezh diwezhañ eus MVOL 58, bet savet o deou gant Milin, n'hon eus adskrivet nemet an hini diwezhañ, bet anavezet ha kanet awalc'h :

(98) Souderd iaouank Kestel Paol

Evit ar pezh a sell ouzh Genedigez mab hon impalaer, ne dalv ket ar bean hen degas amañ : ne brizomp ken seurt telannganoù klogorek, oc'h ober heklever da vruderezh gouarnamant Paris. Awalc'h e vo diskriveañ amañ an

hini kentañ eus seizh poz ar barzhoneg :

Ann heol diwar bro C'hall e Breiz a sav laouen
Deut ann nevez amzer klouar ha skanv ann evel
War ar bod ann eostik digor he ziouaskel
O sellet oc'h ann env a dro he ganaouen
Ker flour ha ken dudiuz ma stou beg ar blenchou
Unani ra he vouez enn draonien er menez
Gant ann enkleo a gas kelou a levez
Ann env en deuz klevet he gan hor pedennou
Deiz benniget ha kaer
Doue ra vezo meulet !
hirio d'hon Impalaer
eur Mabik zo ganet.

M V O L 74

Dornskrid 74 pajenn, gant ur golo paper glas du : bet skrivet gant Milin, ha goude-se perc'hennet gant Vallée, J. Ollivier, ha bremañ an doktor-jeneral C. Laurent.

Graet eus follerenoù paper boutin da dalvezout da gaier Skritur Sakr pa oa Milin er C'hloerdi Bras. 10 pajenn hepken a zo bet implijet evit al labour-se. P'en deus staget Milin da ziskriveañ warnañ kanaouennoù ha kantikou eus amzer an Dispac'h, en deus eilpennet e gaier ha netra ken. N'eus kemm ebet etre skritur ar pajennoù Skritur Sakr hag hini kanaouennoù an Dispac'h; skritur yaouankiz Milin eo eta, stoust awalc'h gant lizherennoù rikamanet e-leizh.

Da heul ar c'hantikou-se, e teu (p. 55-61) ur rimadell eus skritur Milin en e oad krenn da vihsañ; startoc'h ha sonnec'h gant lizherennoù eun awalc'h. N'eus anv ebet d'ar rimadell en dornskrid-mañ. En *Oeuvres Posthumes*, eil levrig, 1903, p. 30-53, ez eo bet embannet gant Bourgeois diwar un dornskrid all n'hon eus ken anezhañ. Roet eo evit bezañ eus oberenñ G. Milin. Hogen ne savomp tamm ebet a-du gant ar gredenn-se. Kemmoù awalc'h a zo etre Dornskrid ha Mouladur, ar reizhadennoù o lakaet anat ez eo bet skrivet testenn an Dornskrid arak hini ar Mouladur.

En abeg da se eo'h embannomp amañ testenn MVOL 74 dindan an ano he deus ar rimadell e levrig Bourgeois :

(99) (Skeud ar Vuez)

Lezel a reomp a gostez ar C'hanaouennoù ha Kantikou diwar-benn an Dispac'h, rak dister meurbet eo o dalvoudegezh e pep keñver, hag ar re wallañ anezho a zo bet

embannet dija gent en eo. Chaloni Herri Perennes, en Annales de Bretagne. Reññ a reomp amañ war lerc'h, koul-skoude, un taolennadur klok eus ar c'hansouennoù-mañ eus dornskrid Milin, en ur verkañ evit pep unen kement en defe enno ur pouez bennak, en ur notañ ivez, hervez en degouez, ar c'hemmoù a c'hell bezañ etre dornskrid Milin hag an testennoù bet embannet gant Perennes. Kentel G. Milin a aroueziomp gent al lizherenn M, hini H. Perennes gent al lizherenn P.

Pajenn 1-2 : gwenn. Pajenn 3, e anv : Gabriel Milin.

Paj. 4 : ur rimadell e galleg, 6 poz eizh gwerz., diskad 5 gw.

L'autre jour, à cheval sur l'âne
La tête en l'air, je m'en allais
Quérir des navets pour ma Jeanne
Serrant la bête des mollets...

Paj. 5 : Fable bretonne tirée de la Fontaine. La femme et le secret. 34 gw. 10 silabenn, e brezhoneg, di-
skad.

Netra ne bouez quemant ac eur secret
en derchell pell a zo diez da verchet...

Paj. 6-7: Chanson contre la Révolution de 1793 com-
posée par un diacre de Foullan. 10 poz eizh gw. 8 sil.
e galleg.

Dieu des Bourbons dieu de mon roi
Autrefois le dieu de la France
Parais armé de ta vengeance
L'enfer a frémi contre toi
Tonne frappe dans la poussière
Fais rentrer tes fiers ennemis
Tu le dois tu nous l'as promis
viens défendre ton sanctuaire (bis)

Paj. 8, gwenn

Paj. 9 : Talbenn ar c'hantikoù ha kansouennoù o tont
war lerc'h : Cantiques et chansons composés pendant la
Révolution de 1792, en grande partie par Mr Le Jeune
recteur à Plougoum.

Dindan an talbenn-se ha betek ar bajenn 12 :
Cantic var ton Va Doue leun a drugarez. Plougoum.

36 poz peder gw. 13 silabenn.

Va doue leun a drugarez oc'h o arc'hadurien
distroit, distroit o courrouc diver ar Francisjen
convertissit eslonou ar re zo criminel
a roit ar berseveranc d'ar Francisjen fidel.

Paj. 12 (dibenn) - 14 : Chansoun e nep an Assem-
ble National. var ton ar Ganeanen. Plougoum. A-us d'an
ano, e kreiz al lizeññ, e lerner : chef-d'oeuvre.
Embannet eo bet gent H. Perennes en Annales de Breta-
gne, 1934, levzenn XLI, p. 192-200, dindan an ano :
Meulodi an Assemblée national. Keñveriañ A. Durand, Ar
Feiz hag ar Vro, p. 3-8. Nebeut a gemm etre testenn P.
ha M. Koulskoude :

poz 1, gw. 5 : P. no c'homprenet; M. no chomprenot.
poz 3, gw. 7 : M. Pet a gaffach-u etre dabu-ben
poz 5, gw. 2 : M. cals digoriou; P. digariou
gw. 7 : M. neus-muy nemet freuz, chach ac alter
poz 7, gw. 1 : M. commarctet.
gw. 3 : M. e tud scanbennet.
poz 8, gw. 2 : M. var gori o rochet.
gw. 7 : M. da gabesta Fanch da gass archant.
poz 11, gw. 6 : M. frioc gant leve-n-hospital.
poz 12, gw. 7 : M. pen da ben brema. P. Pen dre ben
poz 13, gw. 2 : M. anez labourat brec'h didor
gw. 3 : M. un dervejet
poz 15, gw. 1 : M. Lois chuezecvet
gw. 5 : M. acutron Mestr Jacq evez a guimper
poz 16, gw. 6 : M. neuze e vizint oll quavatal
poz 17, gw. 3 : M. graguez dimezet.
gw. 4 : M. Liberte da zizeureuji.
gw. 8 : M. en assamble
poz 19, gw. 2 : M. ar pennou en iliz
gw. 5 : M. Beleyen gros, toueryen.
gw. 6 : M. evidomp ni zo digabal
gw. 7 : M. ne rayo lezen
poz 19, gw. 1 : M. eur le
gw. 3 : M. en hent-se (= er stumm-se)
gw. 6 : M. e feiz leal
poz 21, gw. 3 : M. eur c'hoquin
gw. 5 : M. dispencennet
poz 23, gw. 6 : M. ne respet na psb na cardinal
gw. 8 : M. en assamble

Dre vras, testenn dornskrid Milin a zo gwelloc'h,
hag a starta ar martezeadob graet gant Perennes.

Paj. 14 (dibenn) - 15 : Cantic da gourachi ar Vre-
tounet er Bersecution. var ton : Salscull tud ysc'hanic.
Plougoum. 16 poz 10 gw. c'hwec'h silabenn. E-keñver
geriadur, notomp, poz 2 : alter = furie, " evel och ar
reyer - Pere nemet o chenna - o gosalchi ac o guenna -
ne ra er mor en alter. ". Poz 13 : " Guechal Baguic
sant per - figuren an iliz - var ar mor en danger - o

clasq tremen an Treiz, - ar vag cazi confrontet - Jesus
choas e yoa cousquet - Per ac ar vagad oll - a griez
d'ar found ez eomp - diunit mestr sicour deomp - emsomp
o vont da goll. " Poz 14 : " a gant eur guer eb mui
quen - ceta partout calmien... " = kalmien, kalmion.

Paj. 16 - 18 : Cantic var buhez Sant Laurent var ton
ar Gananeen. Plougoum. 30 poz 8 gw. 6 sil.

Paj 18 (eil bann) - 21 : Adres d'ar Vretounet scri-
vet e commencant ar bloaz 1792 gant eur medicin depu-
tet eus a departament Finistere d'an Assamble national
lequeat e Guez en enez Jersey gant eur citoven dibre-
der. Var ton ar Gananeen. Plougoum.

39 poz 8 gwerzenn a bep eil enno 9 hag 8 silabenn.
Embannet gant H. Perennes en Annales de Bretagne,
levrenn XLI, 1934, p. 208-224 : Al lesennou nevez.
Kemmoù dibouez hepken a zo etre testenn Perennes hag
hini Milin, nemet :

- poz 5, gw. 7 : M. enaouret evezu an doueryen
- poz 13, gw. 2 : M. e unan e tebre abred
- gw. 3 : M. divar er found evezu o leve
- gw. 5 : M. admirir or moderation
- gw. 7 : M. etre seis cant roue dor ration
- poz 17, gw. 7 : M. chui a rayo, fanchet boujeden
- poz 18, gw. 2 : M. prenit hardismant ar chapou
- gw. 7 : M. gat ar satin ac ar seizeuri
- poz 23, gw. 2 : M. moumounerez an Theologi
- gw. 5 : M. dissipomp e choabrennou teval
- gw. 8 : M. accomodomp ni en or guiz
- poz 24, gw. 7 : M. ar Suprem e ranc beza galvet
- poz 29, gw. 4 : M. quer beizie (= jaloux, ombrageux)
- poz 31, gw. 5 : M. Libette da Jen da gass Jannet
- gw. 7 : M. da Jannet da gass Jan guidreet
- poz 32 : M. Liberte pelloch da gaout ozach - dechu
e yoa mam leanez - Liberte dar belec dar manec'h - da
gaout plachet da gaout greguez - greg d'ar persoun a
greg dar chure - evit pe vezint bet pelyet ...
- poz 33, gw. 8 : M. yeuet
- poz 36, gw. 7 : M. o tro a dui olapezenneryen
- poz 38, gw. 5 : M. peur glan, bevet gat caol a panes

Paj. 22 - 24 : Cantic var Meuloudi Itron Acairi
bestifiet e Rom ar 24 a vis mae er bloaz 1791 var ton

clevit noll a partabl. Plougoum

34 poz 8 gw. a bep eil 6 ha 7 sil. Embannet gant
H. Perennes en Annales de Bretagne, levrenn XLII, 1935,
p. 412 - 426. Heñvel-tre eo testenn dornskrid Milin,
koulskoude :

- poz 7, gw. 7 : M. ar pried eurus
- poz 10, gw. 8 : eur gouent tras ar gerra
- poz 12, gw. 8 : M. eo e deuz o digacet
- poz 21, gw. 6 : M. evel da cressen ar vertuz (= kreñ-
vern ?)
- poz 27, gw. 5 : M. tout, e perissint oll

P. 25 - 26 : Respount da eur Chantic great gant eur
chernevot, var ton : an den yaouanc ar mero . 22 poz
4 gw. 8 sil.

Terzien en deuz ar chernevot
acoun en deuz nen deffe quet lot
euz ar pez a zo uzurpet
var an iliz, e ministret

E-keñver ar geriadur, poz 7, gw. 4 : " te eo a ene
al lezen ", enevout a zo boaz awalc'h evit ana-
out en testennoù koz; implijet e vez bepred ar ger-se
e Bro-Breiz, dindan ar stumm inevout, ha ne vez ket
graet gant anaout. Poz 21 ha 22, dre deiz gwech, liout
evit dicuzh.

P. 26 - 28 : Cantic var ton : tavit o tud incredul
pe ar Miserere.

25 poz 8 gw. a bep eil 7 ha 6 sil. Embannet gant H.
Perennes en Annales de Bretagne, levrenn XLI, 1934, p.
246-255 : Dalc'homp mad d'or feiz. Keñveriañ Ar Feiz
hag ar Vro gant Durand, p. 20-24. Heñvel eo testenn
G. Milin ouzh hini Perennes, ma lener kentelioù dorn-
skridoù Ploueskad-Kerdanet. Koulskoude :

- poz 5, gw. 6-7 : M. douget do Maximou - edversourien
dar vertuz
- poz 6 : M. Ar rema die reformi - partout, iliz sent-
el - quement a dlle credi - er bed ar bobl fidel - gant
o oll guir vinistret...
- poz 8 : ... ac e vije faziet - despet dar bromessa -
o pos dizi roet - pedoch o e fonta.
- poz 17, gw. 6 : M. e rentot da Jesus
- poz 19, a vank e testenn Perennes : " An amzer sour

zo bet - allas ! ne dema mui - ma vijach brema er bed -
no pe nemet an mui - deuet eo amzer-ouarn - an amzer di-
santel - ma stanguer an dioucouarn - och comzou an A-
viel. " Poz 19 Perennes a glot gant poz 20 Milin, hag
evelse evit ar peurrest betek ar fin.

Poz 20 P. - 21 M. : gw. 1 Ar madou-se destinet
Poz 22 P. - 23 M. : ... desquet an Esquibien - dis-
prijomp an tourmanchoù - disprijomp paourentes, - an
oll afflictionou - ac ar mare memes. "

Paj. 28 - 30 : Cantic var ton ne meuz er map Silves-
tric. 21 poz 8 gw. a bep eil 7 ha 5 sil.
" Evidoch electourien - e a vezo grevus - marteze
memes souden - renta count da Jesus - Laquilt o compor-
tament - vis a vis d'ar scritur - y a rai o jujamant -
en dra eo zo assur. " Annales de Bretagne, levrenn XLI,
1934, p. 494-502. Heñvel eo M. ouzh P.

Paj. 30 : Cantique sur Leir adorons tous. 4 poz
peder gw. (10 + 10 + 12 + 12). E gallég.

P. 30 - 32 : Cantic spirituel var an Ilis catholic
var ton pa bartiit euz a Gastel. Plouvorn.

20 poz 8 gw. a bep eil 8 ha 7 sil. Embannet gant
H. Perennes en Annales de Bretagne, levrenn XLI, 1934,
p. 532-540, Cantique neves. cantic var an eaz Joconde.

poz 1, gw. 5 : M. unisset
poz 3, gw. 1 : M. Ar scritur
poz 6 : ar rems o devezo ato - galloud var an enecou
- ac a vezo betek ar maro - pastoret o farresiou.
poz 9, gw. 2 : M. dicout o pastor canoniq
poz 14 : M. " ... Evelse dre an apparanc - an dud
diseq e dromplont - Mes selaouit an deffaranc - ar
masq ebquen a zougont. "

poz 15 Perennes a vank e Milin
poz 16 P. gw. 2 : M. en danvat douc digontest
gw. 5 : M. ne chench nemit an apparanc
gw. 6 : M. dindan ar sae-ze laeret
poz 18 P. gw. 1 : M. Pa ne ve

heñverisañ Ar Feiz hag ar Vro gant Darsnd, p. 13-19.

P. 32 - 34 : Cantic nevez evit refuti er scrit impi
euz er K/nevot var ton an den vacusoc ec ar maro.
47 poz 4 gw. 8 sil.

" Pebez anquen o va Doue - d'eur guir gristen guel-
et ne ve - e Franç permettet presege mui - nemet tracu
faos ec impi. "

Pister an destenn; notomp koulskoude er poz 37 :
simbolen an ebestel.

P. 34 - 38 : Cantic pe Meuleudi ar Vretounet var ton
ar Miserere. Plougoum.

38 poz 4 gw. 13 sil. Embannet gant Herri Perennes
en Annales de Bretagne, levrenn XLIII, 1936, p. 214 -
226, Cantic meuleudi ar Vretounet. Notañ a ran ar c'he-
mmod pouezusañ etre M. ha P.

poz 2 : "Bennos da bobl Corintin, bennos deoch quer-
nevis - deochu pobl mad Tregueris a Deochu Leonis -
bennos deochu pobl oretou evez a vreiz izel - chui so
squer an oll boblou souten ar feiz santel. "

poz 6, gw. 2 : M. caer och euz Trouzal gourdrouz
dre-chleze dre-n-tan

poz 8, gw. 2 : M. e buguel nevez ganet
poz 13, gw. 3 : M. dre Minister un intru eb seurt
juridictin, gw. 4 : evez ar briadelez ar venedictin.

poz 15, gw. 3-4 : Ar bras euz ar parrestion a Leon
Treguer querne - a douch dar beo va chalou e guel o fer-
mete.

poz 19, gw. 1 : M. Ato boss heretiquen nevezentier-
icn (= novateurs)

poz 24, gw. 3 : M. heñliit e feiz

Paj. 37 (dibenn) : Peden dar verchez var ton
adoromp oll. 4 poz 4 gw. 11 sil.

Guerchez santel Mari mam a drugarez
dirac Jesus bezit on alvocadez
chui a zo e choude or refug or fizianq
grit er zell a druez och rouantelez Franç.

Paj. 38 - 40 : Complainten pe glemou euz ar veleven
a gastel Brest. 27 poz 4 gw. 13 sil. Embannet gant H.
Perennes en Annales de Bretagne, levrenn XLIII, 1936,
p. 454-464, heñvel-mik eo an diou destenn.

Paj. 40 - 41 : Peden var ton Castel Gallet. 14 poz
4 gw. 8 sil. Embannet gant H. Perennes en Annales de
Bretagne, levrenn XLIII, 1936, p. 204-208, Cantic.

Kemm ebet a bouez etre P. ha M.

Paj. 41 - 44 : Liger Pastoral an scoutru-n-escop a Leon var ton ar maro. Commana.

59 poz 4 gw. 8 sil. Testenn embannet gant H. Perennes en Annales de Bretagne, levrenn XLIII, 1936, p. 466-484. Notomp ar c'hemmou-mañ etre an diw destenn :
 poz 10, gw. 2 : M. gant glachar e ran va chalon
 poz 15, gw. 3 : M. e tystoloez da galon
 poz 25, gw. 2 : M. ar pap en approuvi c'hoas
 poz 33, gw. 4 : M. e fond ar guir perfection
 poz 36 : Ar menezioù a gounfounto, kompren : s'abimeront, tomberont dans l'abime. Ne seblant ket Perennes enavezout ar ger, pa dro gant : s'ébranleront.

Paj. 44 - 46 : Cantic var ton etal o cross leun a anquen. 22 poz 7 gw. (8 sil. + 7 + 8 + 7 + Mari Mari + 8 + sicour sicour o Mari)

Guerchez vari mam a druez
 deoch omp bet recommandet
 gant unaneuz er rouanez
 er sicourit ni o ped
 Mari Mari
 bezit choas an Alvocadez
 sicour sicour o Mari.

Netra a bouez da notañ, nemet er poz 14 : " Net a vez excummaruguet... euz ar graou a zo privet ac er bev hag er maro... "

Paj. 46 - 49 : Cantic nevez var ton : Va doue leun a drugarez. 30 poz 4 gw. 13 sil.

Ouzoch beleyen nevez emeuz choant da zisput
 rec chui dre o sarmonioù a glasq dalla an dud
 ac en squiz och o clevet chui ac o consortet
 o clasq rei deomp da gredi neuz chenchamant ebet.

Notomp an dro-levar : en hent-se = er stumm-se, poz 24, gw. 1 : "Pa ne hellont quet en hent-se dont anezo s'ben", a zistro amañ adarre.

Paj. 49 - 51 : Testament ar roue Louis XVI var ton

ar maro. Minihy.

44 poz 4 gw. 8 sil.
 " en ano an tad eternal - ar map ac ar spered santel - ez an da ziscleria brema - va zantimanchou diveza. "

E rannyezh Leon emañ an destenn. E-keñver an troioù lavar, notomp poz 7, gw. 4 : " heb quen a var " = sans plus de doute; poz 18, gw. 3-4 : " decrejou controll d'ar feiz a da reizioù ar guir iliz ", reizioù = lois; poz 40, gw. 3 : anez quemenze = sans bels, " Evit-ze ez eo necesser - Caout autorite a pouer - guel a ve anez quemenze - ne ve biquan james roue ".

Paj. 52 : Cantic var ton : charmante boulangere

13 poz 8 gw. 7 hag 8 sil. a bep sil. Embannet gant H. Perennes en Annales de Bretagne, levrenn XLIII, 1935, p. 70-74, Elegu bresouneq. Kemm ebet a bouez etre an diw destenn, nemet poz 10, 7-8 : M. Allaz dija dre evi - Cels tud zo Lanternet.

Paj. 52 - 54 : Cantic var ar memes ton. Ploouvorn.

24 poz 8 gw. 8-7 sil. tro ha tro. Embannet gant H. Perennes en Annales de Bretagne, levrenn XLI, 1934, p. 478-486, Echism bro saos. Un dra bennak a zo da notañ :
 poz 5, gw. 5 : M. etr tant e voal trudont
 poz 9, gw. 8 : M. da bab en e garter
 poz 10, gw. 5 : M. neuz quet a chard de refus. Testenn heñvel e Perennes, met kompren m'arvat : n'eus ket ar c'hart (= ar bevarenn) a refus.
 poz 18, gw. 2 : M. beb pas a rear e cuezet
 gw. 5 : M. ar chism e deuz o zreinet
 poz 23, gw. 1 : M. enori ar relegou

VVVVVVVVV

Dornskridoù Milin : Kanaouennoù

82. PETITE CHANSON COURTE SUR LE TABAC

Me am euz butun hag em euz, }
Nag er gear, bis, } bis
en eur goeztig beuz }

Nak a royo e michan }
d'am mignoned, bis, } bis
da danva. }

Tud chentil ha beleyen }
toud e zint i, bis } bis
fumeurien. }

Ar glaoueur ak ar gommun }
toud e keront, bis } bis
ar butun. }

Me a glev ar merseur en eztâl }
O krial, bis } bis
var bouez e benn o krial }

Nak o lavared de c'hreg }
Malit butun, bis } bis
d'ar merc'hed }

Dallet int gant ar boan ben }
ma n'ho devez, bis } bis
pep a brizén. }

Ar moghet butun a ra ved }
oc'h ar boan, bis } bis
en deouleged. }

Goëll eo ar butun malet }
oc'h ar c'hatar, bis } bis
arrajet. }

vvvvvvvv

Dornskridoù Milin : Kanaouennoù

83. (MEURLARJEZ MERC'HED PLOUIDER)

Mar plich gant ar goumpagnenez
Kleved kana eur zoun nevez
a zo koumpozet er bloaz mân, Oie tralla la dralala;
a zo koumpozet er bloaz-man,
ma na deu den da facha.

2. Ma c'houfen ne ved ket fached
Kemend den zo oc'h va c'hleved
me gountfe dec'hu en dro goant, oie, bis
a zo gred d'ar merc'hed yaouank.

3. Ar merc'hed mân a zo fier,
m'ar deuz e parrez Plouider
a zonc'h ne oar den o dosre, oei,
allaz, e c'houzeur betek re.

4. Ar merc'hed man a vale zkân
na da vouillargez diveza
o vont ta bedi o mignoned, oie, bis,
da zont dez vouillargez do goeled.

5. Kement a dracu a brometton
mar lavaront tout e zechont
kerkoulz an eil evel egile, oiet, bis
ar memez tra a devije.

6. Gant an ti pa zint erruet
Saludi an ozac'h o devez gred
an ozac'h p'en deuz o goeled oei, bis
dezo en deuz lavared.

7. Diavensit ta potred yaouank
ma raimp eur pennad parland.
Ni a antreo eme unan, oie, bis
la ma n'hor beveuz hor c'hoân.

8. An ozac'h en deuz lavared
ha prezt en deuz respountet
mar pourchassit gouin da eva oie, bis
evit ar bouet ne gouzto nstra.

9. An intarvezed eo a goële
na gavent den o c'honsolje
pephini o vouëla de bried
beza oa kalz o doa minored.

10. Pevarzek a yoa euz ar reze
pere o devoa bugale
an daou all a yoa nevez demezed
er Iac'h tremen oa bet o eured.

11. Daouzek er c'heur a yoa laked
pevar dre dud a voa douged bis
da vont da enterri d'ar vered.

12. E Landeda pa int errued
ar veleyen kana ne ellent ket
nemet an acoutrou 'r c'hôd a blougerne
ennez a gane gant gras Doue.

13. E Landeda m'ar d'oc'hui bet
ar c'hroaziou eno oc'h euz goeled
emsaint eno tro var dro d'ar vered
var ben beziou an dud veuzed.

vvvvvvvv

Dornskridoù Milin : Kanacuennoù

85. ABONNEMENT AUX SORCIERS - pour trait magique au tirage -

Le jeune homme

Bonjour ha salud acoutrou dont a ran de koeled
gant eur galon gontrized hak eur zpered mantred
ha .. deoc'h konfians demez va jagrinou
enno serten e kavan konzolatiounou.

2. Ar brud a zo eklatand demez ho sekrejou
gant meulendi e kaozeur demez ho talanchou
ho kalloud hoc'h habilite hak o proteksion
o deuz tenned familhou deuz an affiksion.

3. Acoutrou me a zo kourpned dre va pad er bloaz man
var deolenno ar barrez evit vankoud tenna
va umero am c'hasse marteze d'an arme
evit rizkia va buez ha koll va liberte.

4. Ouzpen ma ve glac'haret va zad ha va mam ger
pere a vo akabled gand kalz a zizesper
rak o c'hozi a ampech outo da labourad
ezoum ho deuz ac'hanon da was ho ferm ervad.

Le Sorcier

5. Azezit paotrik yaouank n'en em jagrinid ket
Kaved e vo ar voyen de renta konsoled
ha da vired eur malheur peini dre va galloud
ne rento ket ho famil er goelvan en hirvoud.

6. No poa ket kleved geyer pa glevoc'h lavared
em boa divar dud yaouank ar goal zort dizroed
evit preuven e sinfen dec'hu Iannik ar foll
Louis an Acour e vignon ha daot euz a Argol.

7. Epen em c'hlorifia e sinfen dec'hu c'hoaz
Grabiell ar Vinien ha Fanch ar c'hodel vras
ha pipian ar c'hantik o choum en ker a vourz
Guilleouk ar ginsouek ha map stephan an ourz

8. Ar raze o deuz konsulted ac'hanon var o zord
toud o deuz tenned huel nemed mep fanch an tord

ennez a vije ive mar karje achaped
beza heuilled en avizou em boa deza roed.

9. Mez ni hon daou deomp breman da di Yan Vryadek
hak evomp arack koumans pep a venne guin c'hoeg
nak eno me a gonsulto Joraël ha Beelzebuth
pere ma n'am be ket evet a choumfe o daou mut.

Le jeune homme

10. Aoutrou me am boa an dezir do pedi evit ze
bremsvatand e velfod ive va bolontez
ne vanko ket a vyn na friko var an daol
ne fell ket d'in o psea profita deuz o zkol.

L'aubergiste (an ll-vet poz-mañ tremenet ha dilezet
a gaver degaset goude fin an destenn)

11. Aoutrou na c'hui den yaouank kemerit ho plassou
me a ya brema vetant da pourchas regojou
Chetu aman da c'hedal eur guin deuz ar guella
preferabl eo d'ar sempoign hak ive d'ar malaga.

Le sorcier

11. Ne fell ked din o troumple m'ar gellan e nep giz
mez bezit fidel sto da heuilla va aviz
neuze bezid assured e tennod euz ar pod
eur billed an huella dre vertuz Yeratod.

12. Joraël am zikouro do tenna euz an effer
Beelzebuth a ro ive lod demeuz e amzer
me a ya da gonzulti al levr az protejo
demeuz ar zord afflijant ma choumi en da vro.

13. Me a vel aman den yaouank sur eur pronoztik mad
mez euz da vresc'h e renkan kaoud eur banne goed
evid implija da hano gant hini Beelzebuth
ma vezo viktorizuz var oll ardou an dud.

14. Digas din da vresc'h deou da c'hlaz a vezo bian
marvel e vezo ar bles ha pare ker buan
ar billed am bezo zkrived a zougod gand resped
applikand var ho ksiloun ken o pezo tenned.

Le jeune homme

15. Evomp ni pep a vanne ha reglomp hor c'hountjou
livirid din me breman pegement a gouzto

ar billed man Saluter dre beini ec'h esperan
beza tenned divarnon ar jagrin hak ar boan.

Le Sorcier

16. Ho madelez den yaouank a gavan braz meurbed
ne doun ket evit beza ye ta en oc'h andred
ne dleffen ket beza iye en oc'h andred
nemet leal oblijant ha din dezinterezzed.

17. Ar zour euz a dri c'hant lur eo va friz ordinal
pa deuan da gonzulti ar cheffou Infernal
mez dec'hu den jeneraz hirio ne gouzto ket
nemet eur zoummik vian demeuz a dregont zkoed

18. Mez pa deuooc'h d'am goeled goude tenna d'ar zord
gant ho chanz viktorizuz objed euz ma effort
me gred e viod neuze adarre kalz kountand
da baea din tregont zkoët evit fin paëmant.

Le jeune homme

19. Chetu aze tregont zoët a baëen hep reket
an termen all a baëin gant kalz a joazdet
rak pa deuin do koeled orned genen va zok
dre o cha s viktorizuz a dennin euz ar pod

20. Breman ho remercian da c'hortoz an deiz mad
peini a rai komzoleid va mam ive va zad
va breudeur va c'hoarezed ha va oll vignouned
adieu ken am bezo ar bonheur do koeled.

21. Kuitaad a ra an den yaouank breman zur ar zorseur
bale a ra gobiuz entrezek e vaneur
Kounta a eure de dud er gear pa zec errued
penaoz evit tregont zkoët evoc zur Saveted.

22. Mez deiz an tenna erru peini a ziskoez zklear
penaoz blankin koz prenvedet ha komziou ar zorseur
O doa neubut a vertuz hak a yoa inutilamant
n'oant nemet filejou ztigned evit attrap arc'hand

23. Ar bidet mil glac'haruz a denn an den yaouank
koumans a ra da voëla evel eun dizkiant
koumans a ra da voëla a checha a ra var e vlooc
hak a vcuez kren e lavar teach pe me az tresso.

24. Sortied demuez ar zâl e c'herru gant e dud
trizt braz e lavar dezo manket eo Beelzebuth
raktal e lavar dezo errued gantan an numero fatal
e deuleur a ra d'an douar roged gantan raktal

25. Neuze en eur vlezphemy e kri var ar zorseur
ne dec nemet eur fripon eur c'hokin hak eul leër
eun troumpleur hag a dleffet ker buan da bunissa
evit miret na deuffe jamez ken da droumple.

26. Histor an den a dlefe diztroumple kalz a dud
pere a prefer do Doue mignouned Beelzebuth
hak a dleffe o renta neubeutoc'h sheurted
da gonsulti kokined en avans reprovued

27. Reprobation hor Zalver a goezo assuret
var ar famillou kaoc'o devez prefered
d'ar fizienz a dleont enna, ardou, jeuyou Satan
ep zikour nak esperans nak ezaint sur gantan

28. Ha chui tud inkredul karget a ignorans
na deuit ket c'hui da gredi pârâ ar goal chans
o gonzulti kokined deuz ar zosiete
o ponheur pe o malheur a zepand diouc'h Doue.

30. (sic: n'eus poz 29 ebet)
Rak an nep en em bretand majicianed vraz
aketuz d'an drouk spered d'ar vertuz evel zklâs
na vouezont ket aliez degach o Abc °
ha var o relijion bugale o nec'he.

° Komp.: digej o Abc. J. Ollivier en e eilskrivadenn
ne seblant ket bezañ komprenet, rak notet en deus e
dibenn ar werzenn ur pik goulemmata etre krochedoù.
Sklaer eo ar ster koulskoude.

Dornskridoù Milin : Kanaouennoù

86. MICHEL NOBLETS

1. Didostaïd oll bretouned deuz a eskopti Leon
da gleved eur vezz nevez gant gouir devotion
great da zant Mikeal Noblez gouir vignoun da Zoue
a zo ganet e Kelouderne e parrez plougerne
2. Pa edo en oad a tek vloaz Mikeal a joaze e blas
er barrez a Dremenac'h var bordik ar môr braz
sbarz koumans e ermitach e c'houlennaz timâd
kounje a greiz e galon digant e vam hak e dad.
3. Penaoz Mikeal emezo ha c'hui ker iaouank se
penaoz e felfe deoc'hu beva er c'his ze
o tont da guitaad ho madou kerent ha mignouned
ha c'hui o c'hellout beza en no plijadur er bed.
4. Ia va zud emezan ho kuitaad oll a ran
roid ho tanvez d'ar beorien netra ne c'houlennan
er bed men a gavan trompluz ouzpen ma eo danjeruz
me fell dar beza bèlek da zervicha Jezuz.
5. En eur garrek var bord an aod er feunteun zo kaved
a zo mad oc'h ar boan izili hak ar boan daoulagad
eun treujou a zir pe a houarn a vije sur uzed
gant ar belerined keiz o tont de darempred.
6. Er garek var bord an aod var bordik ar môr braz
eman an scoutrou Sant Mikeal oc'h ober e ermitach
er barrez a Blougonvelin en iliz St Salver
eo enterred ar c'horf santel euz an scoutrou St Mikeal.
7. Konversionou Mikeal noblez a zo ken diez da gounta
pe ziessoc'h evit ar ztered pa vez an noz zklerra
eman breman er baradoz dirak Doue an tad
pedomp-en a vyr galon ma vezo hon Alvokad.

Dornskridoù Milin : Kansouennoù

87. (AN AMOUROUZ DIZARENNET)

Me ne lavaran ger da zen o dei taridala ladari dara-
Me vel va Meztrez em c'hichen. lla

Me vel va dous me vel va c'hoant odei, bis
me vel va oll gountantamant

Me a ya da c'houzoud diounti o dei taridala
plac'hik ha c'huil a sotre dimezi.

Grid pe ne rid n'am abuzid ked, bis odeitaridala
mont gant eun all em euz sounjed.

Bizkoaz me n'oc'h abuziz nak e nep fescoun nak e nep
gis, odei
lavared em boa deoc'h franchamant frank eo ar be
klazkid ho c'hoant

Va meztrez krouel a galon livirid din pevid rescoun
o dei etc.
pevid rez un pevid sujed ne hell ked ho kaloun
c'hared

Kared ar merc'hed hak eva re, o dei taridala ladira
daralla
choum divezad er ho kwele.

Kared a ran kared a rin o dei
Kared atao a avanturin

Kared atao d'an avantur odeitaridala
er poent benak e teui an heur

Me zo yacuank hak a gevo, o dei taridala
avantur vad pa deui va zro.

vvvvvvvvvvvv

Dornskridoù Milin: Kanaouennoù

88. (PARDON SANT YANN AR BIZ)

Piou e deu na me a ya, Ladira la la Ladiralan tra
da Sant Ian ar biz da bardouna

Da sant ian ar biz me ne din ked ladira
va c'hoar franseza a zo bed.

Kriz vije ar galoud ne voelje lad.
e sant ian ar biz nep a vije

O veled ar mor braz o virvi ladir
gent an dud yaouank o veuzi

Er c'hreg iaouank a ioa ive ladiral
a savas teir gueich var gorre

A zavaz teir gueich va gorre an dour ladiral
da c'houlen Jezuz de zikour

Introun varia a greiz-Kear ! ladirala
ra va lezid da vond d'ar gear

Mar d'an me birviken d'an brô, ladiral
paniel, kroaz arc'hant am bezo

Paniel, kroaz arc'hant alsûret ladira
da vond bep Sâl e tro ar vered.

Paniel kroaz arc'hant fourdiliz ladira
da vont bep Sâl e tro an iliz

Paniel kroaz arc'hant n'euz ket bed, ladira
an dud yaouank a zo beused.

vvvvvvvvvvvv

Dornskridoù Milin : Kanacuennoù

89. (GWALLEUR SANT FREGAN)

(Poz 1 hep niverenn)
Didoztaid oll braz ha bian o'hui entrezoc'h ^{stis} fregan
da gleved eur malheur zo errued en ho pro
e st fregan e maneur Kergc.

2. Pa ead an intron var vazkaon
Doue ra rei joa d' anaoun
pa deuz an dud d'an nozvez
o devez bet tristidigez.

3. Ar zoeïller d'an douar zo koezet
eun nombr a dud zo estropied
nemed en ini a ioa o vont da lenn
ennez zo choumet var ar planken.

4. ouzpen an nombr zo iztropied
allaz unan a zo lazed bis
Marism a vretoun e zeo hanvet.

5. Mari Roudot zstephan vretou
oumân eo deoc'h ar ran galon
goeled o merc'h paour lazed
oumân eo deoc'h ar bean zpered.

6. gant linseriou int bet kerc'hed
en nombr a dud zo estropied
darn all zo kerc'hed gant ar c'har
o va Doue pebez glac'har.

7. An hini en deuz ar verz man kompozed
Sentiz fregan n'en hanvan ket
gouzkoude ezeo euz ho touez
badezet var mean fond Sant Guenole.

Dornskridoù Milin : Kanaouennoù

90. SOUN ANN INTADN

Eunn intaon koz a draon Kerné .
a zo enn noz ma glac'haret

a zo enn noz ma glac'haret
balamour d'he c'hrek zo decédet.

Evel deman° a giz ar vro ° a-us: m'ema
da vont da veilla enn dud varo.

pa erru ar merc'hed enn ti
koumans an intaon da c'hoari

pa ia ar merc'hed d'ann daoulin
koumans an intaon da c'hoarzin.

pa zav ar merc'hed enn ho za
koumans ann intaon da gana.

pa ia ar merc'hed enn ho roud
e ia ann intaon d'ho ambrouk.

poa tistro euz ann interrnamant
e ia da welet he zam koant.

Di bonjour holl joa en ti man
Va dous m'eri pelesac'h ema.

ema er c'hraou o c'hero ar zacut
mar ho peuz c'hoant it di d'he c'haout.

De bonjour d'ehoc'h va dousik kez
penaos a ra ar zacut ho lez.

Taol a reont a dreuz hag a hed,
emazhi, koz intaon bolodet.

Me n'estiman ket eunn intanv
pa ne soug ket eur bloaz a ganv.

ann intanv koz-se a cuele
ne gave den her c'honsole -bis-

nemet he vap hennez a re

Tavit va zad na ouelit ket
merc'hed a walc'h a vo kavet.

ebarz er vro euz a Langili
eno zo seiz da bep hini.

Seiz all zo o redek
ne gavont den d'ho c'hemeret.

eunn all hag eun all hag eun allik
eunn all hag eun allik c'hoaz.

vvvvv

(Kefveriañ An Uhel, Soniou, levrenn 2, p. 62-66:
Ann intany coz.)

Dornskridoù Milin : Kanacuennoù

91. MEULEUDI AR C'HI

Ar c'hi e penn an holl loened
en deuz ato baleet;
aliez e bet anvet
Roue ann holl anevaled
oc'h-penn kent ac'hanomp-ni
n'ho deuz ket spered ar c'hi.

Gwechall pa oa ar rouaned
Labouerien douar,
ho flijadur hag ho gloar
a glaskent o vesa denved;
Da vevel braz enn ho zi
e kemerent eur mell-ki.

Ar mevel braz enn hon amzer
e tiez ar rouaned,
en deuz, gwir eo, kalz spered;
Lealded eo a c'houlenner:
Roan vraz em be ho kredi
e ve ket leal ha ki.

Ar c'hi a ra meur a vicher
Dre garantez 'vit ann den :
Beilla a ra d'he zifenn,
hen heul a ra peb amzer;
'Liez hor bugale-ni
n'hor c'haront ket kouls ha ki.

pa vouelenn, e vouel he lagad;
pa c'hoarzan, e fich he lost;
pa'm euz aon e choum a dost;
pa'z ann da vale ec'h ebad;
da glask eunn dra a-zevri
Picu a zo ker kouls ha ki ?

Enn deiz all ienn ar riboter
s choumaz gant he govad,
hed he gorf enn eur stread,
Tro-war-dro Iann geas a glasker,

Azor arack pep-hini
her c'havaz gant bek he fri.

War he veno, Fanch Barzudo
a zo eunn tennar dispar,
Beb tenn-fuzul e tiskar
eur gwenneli : piou her c'hredo ?
Mar tebr gedon, klujiri,
e lavar bennoz d'he gi.

Eunn demezel euz ar vrava
Skubet gant ann avel foll
enn deiz all a ie da goll
ebarz e ster Lokmaria :
Fox a bakaz anez-hi :
Piou a neun evel ar c'hi ?

Pipi mondian a Dreger
a ie etrezek Paris
sour gant han enn he c'houriz,
War ann hent-braz e kav eul laer :
his ! pill ! Turk, eme bipi,
ialc'h, buez a die d'he gi.

eunn nozvez e camp holl kousket
pa glaskaz iann Lazenner
digeri prenest va c'her;
prestig e cue dialbennet:
Chilp, e-ziabarz ann ti
a grogaz e bek he fri.

Eur c'hi mad a zo e peb bro
gwel eget kalz mignoned,
pa'z eomp da glask hor boed,
ar re man a ia enn ho zro
ha ne veler neuze mui
nemet Sant Rok hag he gi.

Eunn tad eur vamm a zaelaoue
ho c'hortoz ho bugel ker,
a oa eat emeaz ar ger
Da glask he vad hervez Doue :
Tavit, Tobit, e ma tost
erru he gi fich-he-lost.

ann erc'h a gwez a dorchedou
ar goan zo kris ha garo :
ann tremenied skuiz maro
a zempl : klevit he hirvoudou :
piou a red d'hen repui ?
eur manac'h paour hag he gi.

ann den a goll ar sklerijenn
hag a renk klask he vara,
piou a gavo d'her rena
e kreiz ker braz tevalijen ?
Piou her bleino 'zor da zor
he gi, he vignon Azor.

ar paour Lazar den reuzeudik
n'hen deuz na ti na bara
gant ann nson reudi a ra
kichen dor ar falz-pinvidik.
piou a lipo he c'houlit ?
Teod karantezus ar c'hi.

ar c'hi, red eo hel lavaret,
ne ket servicher hep-ken,
Rag evit plijout d'ann den
e varvfe kant gwech ma ve ret;
kalon gwel n'ez euz hini
gwel eget kalon ar c'hi.

vvvvvv

(Moulet eo bet ar son-mañ war follennoù-nij, evel
m'hen diskouez Catalogue bibliographique de la chan-
son populaire bretonne gant Jozef Ollivier, dindan
an niverenn 888 :

- Menleudi ar C'hi. War den gwers Fualdès. 16 c.
de 6 v. de 8 ou 7 p.; à la fin : Ann Aotrou A. (Alex-
andre). - in 8°; 4 p.; Kemper, Moulet gant E. Blot,
mab.

Diwarbenn an ac. Chaloni Yann-Frañsez Aleksandr,
sellout Aboezen, Istor lennegezh vrezhonek an amzer
vremañ, p.77, niv. 105.)

Dornskridoù Milin : Kanaouennoù

92. CANTIQU OUAR BUHEZ AR SEIZ SANT

(Diskrivet gant Milin diwar dornskrid Botmeur. Pozioù 4 gw. 13 sil. Ar seizh sant a zo amañ kaoz anezho a zo ar seizh merzher a vez graet diouto kouskerien Efezoz: ur chapel vrudet a zo dediet dezho e parrez ar C'hozh-varc'had.)

- (1) Assistantet honorabl tostait da glevet eur c'hantiq spirituel a neve composet, ar sujet a zo ken dign eüs oc'h attention ma deui mar beit attentif da rei joa d'ho cälön.
- (2) Mais quent avang dauantaich adresset holl guenëen h cälön hag ho peden he tressé hac an één. pedomp ar spered santel da rei din sclairijen da zisclairia ann histor a Seiz é verzerien.
- (3) Guechall é ouä un tirant Decius oua hamet Impalaezr ar chruella ä gement ä gafchet, lakat a rae tourmanti partout ar christenien deffaut na garent renonç d'ho feiz ha d'ho lesen.
- (4) Er ger eus ä Ephese é ouä reuse seiz breur en amzer ma oua he Rom Decius ampereür, seiz huguel ä qualité hac a condition, remplisset a bep vertuz, hac a perfection.
- (5) Ar quenta eus anezo a oua Maximian, ann eil Malch - ce nom est peu lisible - hac ann trede a oua Martinian, ar pevare sant Deses ha sant Ian ar pempet ar chuechuet Seraphion, Constantin ar seisuet.
- (6) Ann impalaezr Decius ho songeal dont a penn da ober dar seiz breur man chench emeus a lesen da ober dezo renonç de Jesus ha Mari.
- (7) Lamet a ra digante ho madou da guenta ar pez a oua necesser memez euit beva; Euite da veza nobl dre ho extraction, int rentet euel peorien ho klask an aluson.
- (8) ann tirant hôäz c songeal sur trechy ho chonstanc a lam ho armorioù ho phria eus ho noblang, mar delchont mad da Jesus assur ho zourmanto ha mar renonçont dezan sur ho recompanço.
- (9) Mais caezr en deus ho phria a pep commodité, ober dezo gourdröuseu ha promesseu iue

resoluet int da vesa ho seiz merzeriset

quent ma quittaent Jesus er groaz crucified.

(10) Pette vremen ann tirant ne deo quet deut a penn da zistrei ar seiz breur man dre ambassadeurien, mais breman eo quer fached mar renq dont e hunan dho chlasq ha dho phunissa dre gleze ha dre tan.

(11) Allas ho chaouet a ra cuzed en eur govern hac e lak neuse souden terri ho oll esquern, e ro urz da vassonat ar gauarn ouar n'ezo ha d'ho laquad he buhez he renq ar ree varo.

(12) Penos tirant infernal, honnez eo ar settanq ordren ar brassa tourmant d'ar brassa innoçanq laquat he beo en douar seiz breur a qualite n'ho deus biscoaz commettet nep seurt mechansseté.

(13) Da vihana mar d'eo reet e collent ho buhez roit dezo eur maro douçoc'h euit honnez, guell eo meruel ouar ar rot pe staq och eur potanq pe grillet ouar glaou ar dand, euel eur sant Loranq,

(14) mais coll ann oll sclairigen, beza beo anterred, languissa dre ar famin, meruel gend ar sechet hennez a zo un tourmant quer cruel ha quer bras n'en deus nemet an Iffern pe ar purgator gouaz.

(15) Assistant(et) catholig ne d'oc'h-n quet touchet ho velet seiz craouadur he buhez anterret, demeus a greis ho yechet, hac en ho iaouanctis int plantet en eur gauarn non pas en un ilis.

(16) Allas! echu eo deze, laisomp-hy da veruel pa ne hellomp ho sicour; mais chuy tad oeternel receuit ho eneo da james en ho gloar pa z'int euit ho lesen plantet beo en douar.

(17) O Doue oll buissant! chuy conservas guech all eur prophet hamet Jonas e corf un aneual eur pesq hamet ar balen e longuas er mor bras - ce mot est douteux -

hac er ger a ninive he tri de er rentas.

(18) Chui conservas Daniel he creiz a leonet chui a ros da tri buguel cana er forn gored breman chui a lais seiz breur enterret er govern Dre ordrenanq Decius dre ma ouant christenien.

(19) Seitec bloaz hac seiz-uguent e chomsiont er plaç-se quent ma oue dinassonet ar gauarn ouar-neze; an nap en defous cleuet e ouant eno lequeet a songe e ouant maro hag hy e poultr rentet.

(20) Mais Doue oll puissant pehini ne lais quet an oeuvrou greet en e gloar hep bea recompançet a zigassas eur chousquet er gauarn d'ar seiz sant hac ho miras e quebet se dioc'h pep poan ha tourmant

(21) rac pa oue bet ar seiz sant er gauarn enterret dre permission Doue e commensiont cousquet a seitec bloaz ha tri-uguent e ouent hep dihuni ken n'a lees tud er gauarn hac ho chaouet enny.

(22) en istant ma ouent cauet ez ees partout ar brut, quement-se a estonas un nombr bras eus a dut mais ne oua quet hep raison rac ne a gred biscoaz n'ho defous cleuet parlant a eur miracl ker bras.

(23) An escop, ar gouarnner hac an habitantet eus a ger a Ephèse a deuas d'ho guelet hac a yeas oll d'an n'acoulin, pa ouant arru er plaç, euit renta da Zoue meileudiou ha graç.

(24) Dre voyen eur planquen coueffr a oue ganto cauet e lech ra oua ho hano hac ho buhez scriuet permettet que gant Doue, euit e vrassa gloar gouzout peguehit a amser e ouant bet en douar.

(25) Donec a eure quer quent ar maro d'ar seiz sant euit caçq ho eneo dar joayou tricmphant, m'ar boant priuet er bet-man eus ann traou temporel, e jouissent er bet all eus ar gloar eternal.

(26) Pedomp etta christenien a galon ar seis sant pa z'int bet en ho buhez seiz den fur ha prudent, Seiz servicher da Zoue pa ouant ouar an douar Seiz aduocat euidomp ez int breman er gloar.

(27) Guerches glorius Vari, mam a visericord assambles gant ar seiz sant bezit demp oll support ha pa deuio ar seiz sant da pedi euidomp grit ma vo no map Jesus rugaresus cuzomp.

vvvvvvvvvvvv

Dornskridoù Milin : Kanacuennoù

93. CANTIQ OUAR BUHEZ SANT GUILLERM PATTROM ANN HOLL
PENITANTET

(Diskrivet gant Milin diwar dornskrid Botmeur. 240
gw. 8 sil. e pozioù peder gw.)

- (1) Va sicourit, o soered glan,
da zisclairia da pep unan
er vuhez ha conversion
a sant Guillerm, den diraison? ° (Va sant paeron,
eme G. du Boisshardy.
Sell. ouzh an noten-
noù-dibenn)
- (2) Pa deuer da consideri
ar c'ommançamant anezi
n'en deus den na ve estonet
ho sonjeal penoz oue chenchet
- (3) An dra man oue eur miracl bras
da un den ne rae ket a gas
nac eus a pap nac a roue
oue greet servicher da Zoue.
- (4) Mab oua da un duc eus a Franç,
en defous neurbet a cheuang
quement oua e aon rac e goll
ma e laise atto en e roll.
- (5) Iacuan oua pa varu. s e dat
neuse en em roas tiz mat
dar cheriou mat, dan debauchou
dar vordel ha d'an tauargniou.
- (6) Quer cruel oua ha quen estrainch
ne deue den en e presang
a dal ma vise he coler
na ranne ho phen dre-n-hanter.
- (7) Quer bras oua evel eur geant
quer cruel oua hac un tirant
traytour memeus d'e vignonet
den en e ger ne fizie quet.
- (8) he creis eur solemnite vras
pried e vreur a ravissas
tri bloaz e jouissas anezi
goude e zolas er maes e dy
- (9) A houarn atto oua guisquet
na roue, na prinç ne souge quet
laqua an dut d'en em laza
a oua tremen amser deza

- (10) Dre un arraich hac eur valis
e persecutas an ilis
ma renquas er pap dont he franç
da dechet rac e puissanc
(11) He lech Innocent, Anaclet
a lequas sur hep mar ebet
da pap dre e autorité
dre e galloud ha cruauté
(12) Disclairiet oue da heretiç
disclairiet oue da chismatiç
gent ar pap oue iscumunguet
er maes ann ilis oue taolet
(13) En eur goler ech antreas
hac an esqueb a chasses
ha confisqa ho oll madou
da laqat en e tensoriou
(14) Da glasq er laqat en hent mat
Sant Bernard a guerzas tiz-mat
d'e cahout ha d'e conuertissa
mais e laza fallas deza
(15) Anfin gant Doue inspiret
ar sant a yaas da guemeret
ar sacramant eus an auter
hac en dougas dre zroug amser.
(16) Ar sant ganthan ar Sacramant
a zeuas da rencntr an tirant
hac a gomsas en eur facon
ne ce quet neubeut e eston.
(17) Ar chomsou man a lavaras
te zo gouaz evit eur Judas
persecuteur out d'ann ilis
diaboliç eo da valiç
(18) Ar pap en deus da supplet
ha ny oll hon eus da pedet
han'hon eus obtenet nettra
evit Jesus gra de un dra
(19) Etre va daouarn e talchan
an hini a verno -r bet man,
an hini a so da Zoue
da dat da Salver da roue
(20) an hini en deus da prenet
dre ar goat en deveus scuillet
hac az condaono evit mat
a so dirac da zaculagat.
(21) Avis ha te er reffuso
rac evidout ez eo marc

- deus prest etta a vir galon
deus da goulen outten pardon
(22) Neuse souden dre viracl bras
ouar e faç d'an douar e couezas
ha quen terribl oua e estlam
ma coueze atto a nevez flam
(23) Anfin pardon a goulenas
hac hor Salver er pardonas
ouar e zaou-lin en em laqas,
he-man so eur chenchamant bras.
(24) Quent oua su leon arraget
ha breman ez eo douç meurbet
dirac Doue ez eo un oan
hac exempl mat da pep unan.
(25) Va Doue, emezan ho pet truez
me ho ped dre ho madelez,
ho pet truez oc'h eur paour quez
en deus och offancoet alies.
(26) Nantreit quet he jugeament
pe collet on assurament
n'en deus den quer santel er bed,
mar quirit na vezo daonet.
(27) Resoluet on pette-r-maro
da ober pinijen garo
emeus va buhez debordet
ha va phechegeou commettet
(28) Mont a ras da cahout un hermit
un den santel hac a verit
en disposas d'an absouen
hac a roas dezan pinigen
(29) An hermit dezan a lavaras
chuy och eus greet tri phechet bras
teir seurt pinigen a so reet
mar fell deoc'h beza pardonet
(30) Madou an ilis och eus volet
ho choar gaez och eus violet
ha laza hep truez er bed
An de° ar ree man tri phechet ° an de : pelloc'h
(31) Euit ar pes och eus volet adarre, er gw.
och holl madou prest a roet 192, poz 48.
d'ar paour, hac a pedo Jesus = end eo ?
ma vezo ouzoch truezus
(32) Euit ho choar so violet
eur rochet reun prest a zouguet
breman hac oll het ho buhez
yun bemdez a reet yuez

- (33) Euit ar muntrou och eus greet
un dillat houarn a zo visquet
ouar ho rochet reun he douguet
ha pette-r maro he dalchet
(34) Ochpen och iscumunguet
racse prest da Rom ez eet
da goulen pardon och ar pap
receuet vihot euel e vap.
(35) he rom euel ma antreas
da dreid ar pap en em taolas
ocpen^o teir guech oue reffuset
rac ar pap n'er pardonsie quet
(36) Erfin ar pap gant truez bras
da jerusalem er chassas
hac eno e oue absoluet
emeus e casiou reseruet
(37) En eun toull moguer oue nao-bloaz
och ober eur pinigen vras
ouar eur men calet e cousque
dour ha bara a guemere.
(38) Clasquet oue sur gant tut e dy
ho clasq songeal e zistrei
pa ne hallent e resolui
ho deus songet e anleui
(39) A dre ho daouarn e quittas
ha d'an desert prest e techas
hac heno hep beza troublet
ech eure pinigen calet.
(40) Ar plaq ma zees a oua carguet
a leonet gouez a sarpentet
mais absoue ma antreas
nicun anezo ne flachas
(41) Sur un horrol bras oua cleuet
an trous a rae an drouc speret
lies bemdez och e sponta
ho klasq dont a penn anezas
(42) Aniziu evel eur plach coant
aniziu euel eur sarpent
hac euel eu leon he furi
e rae seblant de zeuori
(43) Cannet oue gante quer cruel
ma oue darbet dezan meruel
ar verches en n'eur touch outtan
a eure ssio anezan.
(44) Quer admirable oua e vihez
me deus ar bobl hac an aelez
d'e seruicha ha d'e velet

o lenn: oc'h-
penn

- d'e pedi ha d'e zarempret.
(45) ar rouanez hac ar prinset
a zigasse hep mar erbet
d'e cahouet da pedi Jesus
ma visie outho truezus
(46) Sant Guillerm dre e exempl mat
a obligeas kals da guittaat
da quittaat bombansou ar bet
ha d'en em rents hermitet
(47) Sant Guillerm dre e pedennou
a rae cals eus a viraclou
e zorn a oua eur guir remed
da vellat da pep seurt clemet.
(48) he Chatillon e ostises
a deuas da coli he buhez
sant Guillerm he ressuscitas
an de he-man eur miracl bras
(49) Lambr ar sacrament en ilis
a torras Sattan dre valiq
an eol d'an douar a scuillas
an tan dre arrach a lazas
(50) Ar Sant enn eur pidi Doue
a deuas da laqat adarre
al lampr en eur pes, hac an tan
alumas anezan e hunan.
(51) hac ochpen prophet oua yue
alies dan dut e lavare
ober guir pinigen abreet
pe autramant e quant collet
(52) Da un doctor e lauaras
va den grit prest pinigen vras
abarz an heur ez oc'h maro
pedit Doue hastit affo.
(53) Enfin pa oua coz bras meur bet
a deuas dezan eur chlemet
aduertisset oue gant un ael
e oua deut e poent da veruel.
(54) Dirac ar sent ar santeset
ettre daouarn saluer ar bet
e rentas ar sant e ere
hac a pignas ganthan en een
(55) Pemp cant vloaz so, pe ouar an dro
abba z'ec sant Guillerm maro
gant ar pap oue canonisset -1-
e renq ar Sent e oue lequeet
(56) E Maleuel -2-, eur ger a frang

o an de, sell.
poz 30, gw.120

em ma e gorf en assuranç
em ma e ilis hac e vez
hac eno er peder bemdez.
(57) Ar plaç na z eo bet enterret
gnt eur bobl bras so frecantet
abalamour d'ar burzoudou
a ra heno bemdez goulou.
(58) An dut dall ho deus ar gulet
hac an dut bouzar ar chleuet
en tut cam ho deus ar cherzet
hac an dut clan ho deus yechet
(59) Cret den an tout ne da d'e dy
na deu ar Sant d'e consoli
ha da pedi salver ar bet
d'accordi d'ezan e requet
(60) guir battrom ar paenitantet
truez ouzomp ni quemeret
ha Doue euidomp pedit
ma veimp saluet dre ho merit.

-1- ar pap Celestin eilved er chanonisas, pa ouz roue
he franç Louis ar seisuet a hano. -2- ar ger man zo
he proving Bourgoigne

vvvvvvvvvvvvvvvv

(Oberourar werz-mañ a zo Guillaume du Boishardy, evel
m'hen lavar ar pennad gant Loëiz ar Guennec, bet mou-
let da gentañ e Mémoires de l'Association Bretonne,
1922, pp. 54-62, hag adembannet en En Breiz-Izel autre-
fois, pp. 77-85, dindan an ano : Messire Guillaume du
Boishardy, apothicaire, prêtre et poète breton au XVIIIe
siècle. Ganet e Landerne araoù 1630, G. du Boishardy a
voe da gentañ spotiker e Montroulez. Intañ goude 7
vloaz priedelezh, ez eas da veleg e 1661. N'ouzer ket
bloaveziad e varo, nemet ez eo diwezhatoc'h eget 1671.
Moulet eo bet meur a wech ar C'hantik-mañ war foll-
ennod-rij. An Uhel a oa en e gerz ur skouerenn bet em-
bannet e ti Jean Perrier, Quimper (sell. ouzh En Breiz
Izel, t. 77, hag ivez, bapred dindan bluenn L. ar Guen-
nec, Choses et gens de la Bretagne d'autrefois, p. 95-
96; testeni an Uhel e-unan a zo e Bulet. Soc. Archeol.
Finistère XVIII, 1891, IX-X). Eus e du, Jos. Ollivier
en e Catalogue..., a ra meneg, p. 32, niv. 125, eus :
Buez an sotrou St. Guillerm, Duc a Guienne, Comt a
Poitiers ha Patron ar Benitantet. Var ton Guerez ar Ger-
nez. 60 c. de 4 v. de 8 p. - in-12; 16 p.; E Montrou-

lez, e ti Lédan, e ru ar Vur.
Taolit pléd ouzh al liw a Janseniadegezh a'n em
ziskouez er C'hantik ur wech an amzer, pa ne vije
nemet er poz 26.
Danvez Buhez Sant Gwilherm en deus servijet ivez
evit ar c'hoariva, ha moulet eo bet Tragedien sant
Guillerm, Comt deus a Poitou, e ti Guillerm, Montrou-
lez, 1815, hag ivez e ti Haslé, Montroulez, 1872.

vvvvvvvvvvvvvvvvvv

Dornskridoù Milin : Kanaouennoù

94. CANTIQ OUAR BUHEZ SANTES BARBA PEHINI A SO EUR
SANTES A BEDER OC'H AR MARO SUBIT.
m.e.m g. du boishardy, baelec en deueus hy com-
poset.

- (1) Me ho supply compagnunez
da selaou cana ar vuhez
a Santes Barba binniget
a nevez ez eo composet
- (2) Er bloaz daou chant hac hanter cant
dindan Maximin an tirant
emeus a noblanq bras meurbet
he Nicomedi oue ganet
- (3) He zud a oua idolatret
a gorf a galon a speret
he zat dar christenien, garo
a ra ho laqat d'ar maro.
- (4) Mais ar verchas Santes Barba
nemet Jesus ne gar netra
Christenes oua a dra certain
ha souten bras dar Christenien
- (5) Och e beza plach coant meurbet
gant eur prinç bras oue goulemmet
hac e oue ganthan desiret
evit he chaouet da priet
- (6) He zat a commandas dezi
quemeret souden ar party
mais hy a respontas neuse
ne rasié buiquen an dra se
- (7) Ho clasq dont a pen anezy
gourchemen a eure dezi
antren en tour euit prison
ho clasq he zenna d'e raison
- (8) Heno e causas Doue he zat
a ziscaras gent un tol troat
neuse ec'h eure sin ar groas
da Jesus Christ en em roas
- (9) Ar chomzou man a laouaras
Jesus chui so maro er groas
voui a ran d'ho majeste
a galon va virginite
- (10) Ha neuse dre eur miracl bras
sin ar groas quen don a verqas

gant he bes^oen eur men calet
e effaci ne hallet quet
(11) Goude se e commandas prest
ha ma visie greet tri phrenest
euit enori an drindet
a gare a galon parfet
(12) He zad an dra-se pa velas
och ar santes e goulennas
petra signifie quement-se
so greet dre och autorite
(13) Euit enori an drindet
tri phrenest am eus commandet
an tat ar map ar speret glan
a so tri pherson en unan.
(14) Tri phrenest so en eur prison
un Doue so he tri pherson
mais va entent ne hillit quet
he deffaut beza badezet
(15) va zat pa em eus commanset
e liuirin deoch eur secret
credi a ran e Jesus Christ
ha drouc a ran ne ma zoch trist
(16) Souezet on och ho guelet
ettrezoch chuy Idolatret
och ho guelet och adori
Doueou greet a vein a pry.
(17) Me ne ran quet a istim bras
a jupiter nac a pallas
Satten en deus y imantet
euit coll ar bobl eus ar bet
(18) Eur rum so Aegiptianet
hac a ador ar serpentet
Ispicial ar crocodil
a so ouar rivier an Nil
(19) Darn all a ador an eugen
eur rum all a ped an asen
hac an dut e Alexandri
a ador ar chaz hac ar chy
(20) Ettrezomp-ry oll christenien
a ador un Doue myy-quen
pehini a so an actrou
eus an douar hac an emou
(21) M'ho ped balamour da Zoue
ho bet truez och och ene
list a lesen se milliguet
pe autramant ez och daonet

o Komp. : biz

(22) He zat neuse pa he chleuas
dre eur goler a respntas
a'frontet out en assuranc
coms er faegon se em presanc
(23) ia! reet eo assuramant
ne pe de collet da squiant
adori un den so crcuguet
euit crimou hep mar ebet
(24) va zat laquet oue d'ar maro
gant ar juzevien en e vro
mais va zat ne ententit quet
pa ne verd-se e ouamp collet
(25) Da hennez er deus va phrenet
va zat ez on me demezet
brasoch eo sur assuramant
euit Maximin an tirant
(26) Hennez en deus greet a netra
quement a uelomp er bet ma
hac a roi eur plaç a repos
d ar Christenien er barados
(27) mais ar re na greddint ennan
pa deuyo da varn ar bet-man
ho chondaono d'an tan grizias
n'en deus er bet man poan quer bras
(28) En eur goler ech antreas
e gleze noaz a tennas
he zreusi a fallas dezan
mais Doue ne teurie quet gant han.
(29) Redec a eure ouar he lerch
mais eur roch quer guen hac an erch
euit he chonservi antier
en em zigoras dre n-hanter
(30) Goude-se e oue quemeret
ha gant eur gorden amarret
ha Dar president Marcian
he zat he liuras he hunan.
(31) Ar president pa he guelas
och ar santes a goulennas
promptamant din-me liuirit
pe seurt Doue a adorit
(32) Credit u certain president
Christenes on assuramant
ha ne deus nac sour na tourmant
a halle chench va santimant
(33) Ho Doueou n ho deus gallout
na da ober na mat na drouc

rac se ez eo bras ho fazi
laqat ar bobl d'ho adori
(34) Souezet bras on me gueneoch
va merch truez am euz ouzoch
quittait ho lesen affo
pe autramant ez och maro
(35) Mar quirrit chench a santimant
me a roi deoch aour hac archant
hag eur prinç bras evit priet
ho car sur a galon parfet
(36) Iit gant ho perdition
Jesus eo va zensor guirion
bras ve an den ambitius
mar na ve contant a jesus
(37) He zat neuse pa he chleuas
dar president a lauaras
autrou president grit justiq
rac hou man so leun a valiq
(38) rac se grit justiq me ho ped
ha dezi na faziet quet
pe me scrivo euit certain
ez och evit ar christenien
(39) An empalaezr dre e arret
a ordren ma vezzint losquet
ha mar manquit credit erfat
ez och assur da coll ho stat
(40) Neuse souden oue diuisquet
och eur pilier e oue staguet
ha dispennet gant scriffellou
ma coueze he chiq a pesiou
(41) un horrol bras oue he guelet
he gouad virginal ho redeo
ha ne oua den bras ha bihan
na ouelsiont oll quittib-unan
(42) Goude d'ar prison oue casset
er basse fos e oue lequeet
o clasq dont a penn anezy
autramant he dis-esperi
(43) Neuse souden oue visitteet
gant Jesus Christ Salver ar bet
pehini enn eur touch outti
a eure salo anezi.
(44) Barba va merch ho pet coursich
rac ar president a arsich
ouzoch e deffaut va chmittat
da adori Doueou ho tat

(45) Jesus n'am abandonnit quet
mar plich gueneoch va sicouret
ma hillin souten constamment
euit hol gloar pep seurt tourmant
(46) An heol a loar hac ar stered
a ve quent mil guech distruget
quent evit ma fazien deoch
ha nam be scourcy achanoch
(47) An eil tronoz e oue tennet
evit beza enterroget
e oue roet dezi da choas
renoncy pe tourmanchou bras
(48) Hy fortifiet gant Doue
prest a respentas dar roue
lavaret em eus deoch dezia
va santimant, hep nach nettra
(49) biruquen james ne chenchan
ar pez a lauaran breman
va jesus a se em c'halon
e varo hac a passion
(50) hac e vezo hiuisiquen
evit nep gloar na nep anquen,
rac se tirant depech affo
deus d'am chondaoni d'ar maro
(51) An tirant se gant e arraich
a laqat dispen he bisaich
hac ar chiq diouar he chostou
gant crihou houarn ha scriffellou
(52) gant goulaouemou alumet
he gouliou a oue rostet
hac he diou vron a humanou
distaguet gant rajouerou
(53) Lequeet oue goude en noaz beo
goloet hep quen gant he bleo
gant eur gouabren guen meurbet
he goloas Salver ar bet
(54) ouar he phen an tacliou morzol
a scoe gant quar bras horrol
ma crene memeus ar pave
gant an tacliou a receive
(55) pa velent n'hallent quet outi
ho deus songet he chondaoni
dar fin da veza dibemet
ouar eur chaffot a oua dresset
(56) ar bourreo gant truez outhi
ne zibensie quet anezi

he zat bourreo ar chruela
 en em offras d he dibenna
 (57) Neuse e eure eur beden
 da Zoue euit ar christenien
 ma plische da Salver ar bet
 accordi dezi eur requet
 (58) Goulen a eure och Doue
 evit piou bennac he phedse
 na varnisie quet subitamant
 abars receo sacramant
 (59) Un ael neuse a apparisas
 ha dar santes a laouaras
 Barba n ho bet douettang ebet
 accordet eo d'och ho requet
 (60) Eur gurun a gloar a zougan
 brema souden i'ho curunan
 rae prest och da vont da velet
 Doue ar sent, ar santeset
 (61) Un taol bleze digant he zat
 a wispartias euit mat
 he chorf heuris d'och he phen
 hac he lammas a pep anquen
 (62) Un dalm gurun d'och an een
 a foeltras he zad goude-me
 quement all evit paemant
 a choarvezas gant an tirant.

vvvvvvvvvvvvvv

(Evel ar C'hantik war buhez sant Gwilherm, hemañ
 war buhez Santes Barba a zo bet savet gant Gwilherm
 du Boisshardy, apotiker ha diwezhatoc'h beleg.
 Lenn diwar e benn, pennad Loiz ar Guennec en : En
Breiz-Izel autrefois, pp.77-83. Diwar desteni an
 Uhel, e lavar Ar Guennec, p. 82, e vefe bet moulet
 ar c'hantik-mañ e ti Perrier, Quemper, hep bloaz-
 iad. Hogen, ar Cantic spirituel composet a nevez
en enor d'an Itron Santes Barba, meneget gant Jos.
 Olivier en e Catalogue, a zo un destenn disheñ-
 vel he kals yaouankoc'h.)

Dornskridoù Milin: Kanaouennoù

95. CANTIQU'OUAR BUHEZ SANTES EODET GUINIDIQ A ESCOPTI LEON

(Ar skrid-mañ a zo bet moulet e niv. 134 Gwalarn,
 meurzh 1941, diwar dornskrid an ao. Botmeur, gant Roparz
 Hemon e-unan - ha n'eo ket gant L. Dujardin, evel m'hon
 eus hen lavaret dre fazi en niv. l Gwerin, p. 6 -.

Un nebeut a gemmoù a zo etre eilskrivadur Milin hag
 hini R. Hemon : notaf a reomp er marz dehoù a re boue-
 zusañ anezho. Moarvat n'eo ket peursklaer skritur an
 ao. Botmeur.

256 gwerzenn a zo er c'hantik, 12 silabenn dezho, e
 pozioù peder gwerzenn, a niverennomp etre krochedoù.

An danvez a zo da geñveriañ ouzh ar werz Breiz ha
c'hoar)

- (1) Clevit holl tut iacuanc a escopti Leon
 Clevit eur vers nevez a toucho ho calon
 pehini so composet en enor da Eodet
 eur santes a Leon heruez ma z eo scriuet.
- (2) A Castel Tremasan e parres Landulvez
 Gallou°, un digentil eus ar chenta ligrez ° Gallen
 a zeuas da eureugi euit quenta pried
 merch ar prinç eus a Vrest florença oua hanvet
 (3) Bugale ho defoue an oll ne hanuan quet
 unan eo Sant Tanguy, un all Santes Eodet.
 ho daou pa commansiont° cahout usaich a raison ° comm-
 gant ho mam ouent desquet da ober oraison ancsjont
- (4) da bratica r vertuz da cassaet ar pechet
 da dechet diouttan evel d'och sarpartet
 ar pes so necesser a rahe bugale
 euit goude r maro mont da velet Doue
- (5) Hoguen ar maro oriz dinatur hac ingrat
 a lammas digatto ho mam santel ha mat
 a roas siouaz dezo eu les-vam milliguet
 carguet eus a valiç ebarz en ho andret
- (6) Eur bloaz goude r maro emeus° a Florença ° em'eus
 Gallou he bro Saoc a deuas d'en em renta
 heno un nemezell souden a heuregeas
 huel a galitez hac eus a valiç vras.
- (7) He castel tremasan pa ouant en em rentet

he pehini e oua Tanguy hac Eodet
Souden ar vam nevez guir les-vam les-harmet
a gommanç dho zretti euel un drouc speret
(8) Nemet ar blasphemou ha malloziou iffam
ne glevant sur ho dæcu a guenou ho les-uam
euel torfettourien, ochpen hi ho channe
hep respetti ho zat pehini he zamalle.
(9) Sant Tanguy a la fin ha dont d'en em scuiza^o °squi-
za
goude heiz bloaz antier bet trettet er guiz-ma
gand congez mat he dat a yas prest da paris
euit eus e les-uam euitta ar valiç
(10) Criz vise ar galon na deusie^o da gouela °deuzje
ho velet Sant Tanguy ho dont da guimiada
dioch Santes Eodet e choar mais caret
ho faç ho daou a oua gant daezrou goloet.
(11) Penos va breur Tanguy, emme Santes Eodet
va dilaisel a riit da veza bourrevet
iit ne houffet pe raet arretomp hon daezrou
guell e ma souffren-me euit souffri hon daou.
(12) Sant Tanguy ho ouela ne halle quet parlent
gant truez och e choar a gar parfettmant
nemet scuilla daezrou e galon peus-rannet
ho cleuet ar chomson eus e choar quæz Eodet.
(13) Allas eodet breman chettu chuy och hunan
ruillet vihot bemdeiz dre castel Tremazan
gant an treit milliguet eus ar vleizes iffam
so couet deoch he partach he lech eur guir les-mam
(14) Eodet goude beza dioch he breur quimiadet
a promet aneuez souffr gant patientet
eus a beurz he les-uam ann oll insolànço
he respeti, senti hep clasq nsp raisonnou
(15) He les-uam er chontroll a redoubl he maliç
dre moyennou nevez, he zourmant he pep quis
o velet e care vaqui d'an oraison
evit dont d'he ampech chettu aman-r-fæçon.
(16) Darn he demesellet ha seruichereset
a gasas eh ho hent evit cahouet sujet
da ober da Eodet labourer incessamant
er champron, er gueguin hep cahout dezy damant
(17) Dirac an orator emeus he chabinet
och ober oraison alies he chautet
mais he les-uam mechant an dra se pa santes
orator cabinet tout en ho rameress
(18) Pa sonet er chapel ar chloch dan offeren
pehini a gare da glevet pen da pen
Labourat er gueguin, da guerchet an oll dour
neuse he oblige hep rei dezi sicour.

(19) D he rat na de les-uam biscoas ne oue disent
gant respet bras e rae quement a ordrenent
pa na helle en deiz vaqui d'an oraison
en darn-vuya an nos he grae a vir-galon
(20) gant auis he directeur e promet da Zoue
biruiquen nemettan priet ne divisie^o °diuisje
euit gallout bemdez songeal er passion
gant joa pa permette he occupation.
(21) Gant he mam Florença he defoua bet desquet
donet da soulagi ar peorien ezommeq
cals emeus he repas bepret a reserue
hac hep gout d he les-uam dezo en er çhasse
(22) un deuez dre gouell chang e rancontras Eodet
ho cass an alusen d'ar peorien esommeq
hac heno ouar ar plaç gant outtraich he channas
ha bara ar beorien gant he greit a vressas.
(23) goude e veza bresset d'ar chass prest en taolas
he dispris da Eodet, da Zoue he chr-ueaz
ar santes patient hep laualet sur guer
a retorn d'ar chastel^o, a offr oll d'hor Saluer °chappel
(24) Cæzr en deus he les-uam dont d'he pnersecutty
na fallout quen neubeut dont d'he aneanty
ar brut eus he vertuz a oua partout squignet
a denne an noblanç da zonet d'he gulelet.
(25) ho velet quementse he arraich a gresque
ho velet un noblanç eus ar guenta quelite
ho donet d he reclasq euit he heureugi
hac a pep auantaich ho dont d he assuri
(26) Bette vremen Eodet a oua indifferant
oll quement a souffre a souffre hep damant
mais dont da heureugi buiquen he sutrege
goude rei da Jesus he chorf hac he ens
(27) Er fæçon ma dezan e dressas he phaden
Jesus va guir priet permett it ma varvfen
quent eguet^o biruiquen terri ar promess °egst
am eus greet deoch hac a ratifian brema.
(28) Ar valiç he les-uam a seruichas dezi
da ampech na rang-se^o donet da heureugi °rang-fe
rac ho velet edo en un istim quer bras
prest pell dioch ar chastel^o ouar er maes he chassas.
(29) Heno en un tiq hac een meurbet dister °chappel
bemde he oraison a offre d'hor Saluer
ha cals a ceurcu mar bemdez s'exercis
en andret pep hunan guella ha ma halle
(30) Cals a plachet isouanc diouar dro ar chanton
dre he scol hac exemp touchet en ho chalou
a renonças a grenn da vaximou ar bet

en em ross da Zoue dre garantez parfet
(31) Er fin he breur Tanguy a paris distroet
he castel Tremassan prest so en em rentet
hep galloud e anaout er sal oue conduet
he lech maz'edo cals eus a zemesellet
(32) Pa en defous hi oll gant respet saludet
souden e goulennas pellech e oua eodet
quer buhan he les-uam en tennas a costez
ho songeal he clasque euit ober a laes
(33) Neuse an trahitoures a laouaras dezan
cofes ar virionez ouzoch a zesiran
an n'emesell Eodet a so eur plach collet
so eur prostituet a guement a gaffet.
(34) He obstination, he buhez debordet
d he chass pell ouar ar maes ho deus hor chontraignet
allas ho clasq golo gant guell facilitate
malheur un nemezell emeus he qhalite
(35) Ho credi ree vuhan Tanguy a sortias
gant coler ar brasa Eodet a glasqas
e quichen eur feunteun ho goulachy he dillat
euel ma he guelas en he galuas tymat.
(36) Eodet p'er cleuas a commansas techet
rac ma oua gatti sur oll di-haezmauezet
mais ho dont d he phoursuy allas prest he zizas
ha gant un tol cleze a gren he dibennas
(37) Pa oue couet d an douar ho velet he bruchet
carguet a laez caoulet, hep gouzout ar sujet
dioch an amezieien prest en em informas
eus a vuhez eodet ar pez en estonas
(38) ar bet oll glacharet a laouaras dezan
beuet en deus Eodet assur bette vremen
(ar peder gwerzenn-mañ war-lerc'h, 151-154, a vank e
mouladur Gwalarn)
gant pep seurt santelez, exempl mat er chanton
coez hon eus oll dezi eus a creis hor chalon
(39) allas! he les-uam cris en deus hy chasseet
eus a Castel he zat hac aman bannisset
gant pep seurt paourentes a laez och eus guelet
da soulagi ar paour he ouz oua destinet
(40) pa en defous Tanguy cleuet ar virionez
e oue dare dezan dre e tristidiguez
meruel heno gant coez d'e beza dibennet
ho credi ree vuhan d'e les-uam counmaret
(41) Dar chastel e deuas da cahout e dat Gallon
enn eur scuille daezrou eus a greis e galon
pa antreas er sal e dad a rancontras

quer buhan dirazan dan n'aculin em stringas.
(42) heno e disclairias me eo ho map Tanguy
a verit ar maro hep cahout nep damant din
allas! siouaz allas! va c'hoar mia caret
o credi d'am les-uam em eus cren dibennet.
(43) Pa eñont ho ouela da Eodet ho dachu,
he les-uam er joa ar bet oll he camiaou
souden he creis ar sal Eodet a antreas
he phen en he dsouarn heno ech arretas
(44) Heno ouar he gouzoug he phen a appliqas
hac euel liaguent outti en em stagas
quer buhan och he les-uam e troas publicamant
hac euel-hen outti e commansas parlant
(45) Pep tra oll er bet man en deueus e amser
Done pette eur poent a souffr gant ar pecher
ho maliq en deueus souffret pette vremen
em ma ho prepari donet d'ho punissa
(46) addeo etta les-uam dinatur hac ingrat
chettu deuet an heur demp-ny d'en em quittaat
greet eo sur achanoch, prest eo coler Done
da gouesa ouar ho pen het un aeternite
(47) Eur guentl cals violant neuse he quemeras
he antraillou couezet gant he zreit a vressas
erfin gant he arraich dan douar e couezas
ha euel a vellot he buhez a finissas.
(48) azioch ar chastel ar guran o trousial
a deuas da sponta quement a oua er sal
quer buhan ho coueza e frezas an doen
hac hep offansi den he losqas pen dre pen.
(49) ar bet oll estonet a deuas da gren
ho velet un itron eus a greis he joa
ebars en un istant he ludu oll rentet
allas! hac he ene liuret d'an drouc speret.
(50) En istant Eodet och he breur a droas
outta publicamant euel-hen e comsas
pa em guelsioch va breur me n'och hanayen quet
ar pez a roas din guir sujet da techet
(51) mais cusul hor les-uam a hon erfaat brema
eo bet deoch ar sujet da zont d am dibennas
ha rac-se ar verches am eus pedet a galon
d'obteni deoch va breur digant he map pardon
(52) quer buhan d'an n'aculin, tanguy en'em stringas
och e choar a galon pardon d ho beza masscret
pardon va choar pardon d ho beza masscret
va chalon gant glachar a so hogos rannet
(53) He oll sacramanchou goude a receuas

ebarz en un istant adarre e varvas.
 neuse gant an aeles en een oue conduit
 endra pado Doue da veza curunet.
 (54) Enterret oue he chorf goude se gant henor
 e parrres landuluez peus-tost da vord ar mor
 heno ha deveus greet cals eus a viraclou
 aba ma he ene er gloar eus an enuou
 (55) pe euit tra tut iacuanc couls ha santes Eodet
 na sentit och ho tut gant henor ha respet
 perac ne andurrot pa he deus anduret
 gant eu les-nam cruel a guement a gaffet
 (56) perac dioc'h ar pechet hac an occasion
 na techit couls a hy ha na rit oraison
 pa z'eo guir rac an ael, ar verches aspointas
 ha santes Eodet rac he breur a techas
 (57) Perac pa z'och fragil evel eur pot a pry
 n ho bezo quet a spont hac er maes hac en ty
 rac an occasion da goueza er pechet
 e° deffaut quement se cals a dud so dacnet
 (58) ho chom re dost d'an tñn e deuer d'en'em poazat
 ho chom dindan ar glao en em glebier tiz-mat
 och an occasion da goueza er pechet
 me hon nemet tri remeñ techet techet
 (59) Techit prest ar marc bemdez a zidosta
 mar-g-hell ho surpréno pa songeot neubeutta
 cals eus a dut iacuanc och eus heeznauezet
 hac a creiz ho yechet a so bet discret
 (60) Coeuz ho bezo neuse fant da veza heuillet
 an exempl ar vertuz eus a santes Eodet
 commancit a vremen da veza euelty
 hac e vihot en een curunet couls ha hy
 (61) Pelloch ta pa vihot gant ho tut gonal drettet
 och castel Tremasan troit prest ho speret
 songit pettre souffras heno santes Eodet
 grit luez euelty gant Doue vihot peet.
 (62) ar vers man so dedié da iacuanc Leon
 pe en hini mar queront e caffint ar iseçon
 da pratics r vertuz caret Doue a galon
 dre exempl eur santes heuet en ho chanton
 (63) Itron santes Eodet bezit aduocades
 da iacuanc Leon heuill a raint ho buhez
 oll guella ma hillint en amzer da zonet
 chettu aman r chontract gatto oll gouarantet
 (64) Etrezomp tut iacuanc a escopti Leon
 pelloch e promettimp eus a creis hor chalon
 imitta ar vuhez eus a Santes Eodet
 evit goude r marc monet oll d e guelet.

vvvvvvvv

96. CANTIQU OUAR BUHEZ SANT JULIAN

- (1) Antrenez vat me ho supply
 mar plich gueneoch selacuet chuy
 ar vuhez a sant Julien
 aduocat mat d'ar pecherien
- (2) O Sant Julian me ho ped
 mar plich gueneoch lon assistet
 ma vezzimp dign da recitta
 ho buhez ha d he di-clairia
- (3) Julian a oue den iacuanc
 a dut gentil nobl excolant
 pa e ees un deiz hep quet a var
 da eur choat euit chasael
- (4) Ebarz er choat pa oua antreet
 eur charo en deus ranocntret
 pell dre r choat en deus en heuillet
 ho clasq galloud e guemeret.
- (5) Ar charo so bet distroet
 dre er graç diuin an drindet
 hac en deus outtan prezeguet
 ar chomsou breman a gleffet.
- (6) Perac em heuilliez euel-se
 nemert evit cahout va buhe
 rac a dra certen te lazo
 da dad ha da vam ouar un dro.
- (7) Sant Julian pa gleuas se
 gant aon ha spont straffuillet oue
 d ar ger e returns neuse
 gant glachar ha tristidiguez
- (8) Un dra cruel ve laualet
 eur chrouadur pa ve maguet
 a lazze e vam hac e dat
 a rahe biruiquen fin vat
- (9) Antrou Doue me ho supply
 va mirit och e seurt amy
 me a quitta quent ar vro-ma
 evit autreni ho laza
- (10) Euit pellaat dioc'h quement se
 hep laualet addec deze
 er maes e vro pell e quitta

- da ty eur prinç d'e seruicha
(11) Quen agreabl oue d'ar prinç-se
an oll seruichou mat a rae
en e pales maistr a dy oue
ha cabiten ouar e arme.
(12) hac ar prinç ennan a fizie
e oll afferou sur a rae.
hac e pep lech en henore
hac euél e vap er chare
(13) E vaistr neuse en demezas
da un intañvez a dy bras
rei a eure dezo ho daou
eur chastel caezr en ar goubrou° °(=argourou)
(14) heno e veuent assambles
priedou leal gant carantez
madou ha moyen ho defoue
sicour ar peour a rent gante
(15) Cepandant e dat hac e vam
a oua en anui hac e poan
ho veza ho map dianquet
ne oulent quet ma z edo eet.
(16) Ho daou ez' esiont ouer un dro
da glasq Julian dre ar vro
e quement ger ma arrent
Ho map Julian a goullent
(17) Pa ouent bet pell bras o vale
ho clasq e gahouet er guis-se
dre auantur en'em geffont° °(Komp.: gafsont)
en e castel e arrusont.
(18) An Ittron vat pa ho guelas
dioutte prompt a goulennas
pe dioc'h e deut u na ma ziit,
nac yve pettre a glasquit
(19) Ny a zo daou zen hirvoudet
eur map hor boa hon eus collet
em edomp pell-so ho vale
suint cleuet eus e zoare.
(20) Ittron vat mar-g-housoch m'edi
ny ho ped liuirit demp-ny,
hor chalonoù so tourmentet
ha deffot galloud e velet
(21) Dioc'h ho phrepositou laouaret
hy he deueus haeznuezet
e ouant tad ha mam ha phriet,
Joa bras outto he deueus bet
(22) ho daou e logeot en ty-man
Julian n'e ma quet aman

- eet eo breman en un affer
ne dardo quet na deui d'ar ger
(23) Ho daou ez'int bet antreet
e ty ho map hac e briet
gant ar joa ha defous outte
hi ho laqas en he guele
(24) Priet Julian a eure
ober he camp all he guele
antronos mintin pa sauas
d an oferen guenta e zaas.
(25) D'an oferen pa oua hy eet
Julian d ar ger distroet
en he gambr eo bet antreet
euit saludi e brie
(26) Och e wela pen deus sellet
e dat e vam a oua sousquet
ha beza groeq honest e briet
eur gouall faltazi en deus bet.
(27) Een a songeas incontinent
e oue ganty un den mechant
ho cometty enoultriaich
hac hy sur biscoaz n'er songeas
(28) Julian dre ma oua fachet
ar virionez ne gouye quet
e gleze en deus bet tennet
e dat e vam en deus lazet.
(29) Chettu aman un exempl mat
da bep-unan da euezzaat
na deuint pa vezzint fachet
da squei gant clacu he quis ebet
(30) Pa oua greet gantan an taol-se
hac hy lazet en e vele
er maez an ty eo sortiet
en deus rancontret e briet
(31) Picou eo ar reont va phriet
a zo en hor guele sousquet
rac ho daou em'eus hy lazet
gant va c'hleze hep faut er bet
(32) Hi he deueus en respontet
dre comsou gracios meurbet
gulelet a ra e oua fachet
mais pe-rac-tra ne ouye quet
(33) Ho tad hac ho mam va phriet
a oua deut suint ho gulelet
ha gent ar joa an boa outte
me ho laqas en hor guele.
(34) Julian pa en deueus cleuet

ar chomsoù men gant e briet
e galon a vergas deza
garo e commansas gouela
(35) Chettu breman accomplisset
comsoù-r-charo din laouret
e laz-sen va mam ha va zat
pa ouan ho chasseal er c'hoat
(36) Gouazza heur sur eo heman
so arruet guenaen breman
ho laza va mam ha va zat
siouaz! homman er galonst.
(37) Autrou Doue cleuit va chry
ha chuy yue guerches Vari
hac an oll sent hac an aelez
goullit d'in pardon och Doue.
(38) Addec va phriet a loran
da ober pinnigen ez'an
ne vin quet he patientet
bette gout ha me ve pardonet.
(39) me yeel gueneoch va phriet
participant on en ho pechet
rac-se d'emp assambles hon dacu
da ober hor pinnigenou
(40) Guir priedou heruez Doue
a die beza pepreet assamble
en hirout en tristidiguez
an eil consoli eguille
(41) Julian hac e priet a yaas
da ohom e hars ° riuier vras
evit ober ho phinigen
ha da scoulagi ar peorien.
(42) Danger bras pepreet a veze
ho tremen dre ar rivier-se
cals a peorien dre guement se
a colle heno ho buhe
(43) Darn oc'h he zremen a veuze
darn all gant ar riu a varue
Julian eus e paourente
Logeis a roe deze.
(44) Julian ho velst an dra se
a oue inspiret gant Doue
d ober heno e piniti
ha d'ar peorien eur menshy
(45) Heno e heur edifia
un hospital euit loges
ha diguemmeret er beorien
hac ober heno pinnigen.
(46) Sent Julian ne zouge quet

° (Komp: eur)

an amzer yen nac an annouet
ho tremen en nos hac en de
ar peorien dre ar riuier-se
(47) Un nos-vez e tro hanter nos
pa ouant assambles ho repos
rac ma ouant souiz het an deis-se
o tremen tut dre ar ster se
(48) e clefsiont eur paour ho crial
dreist ann dour e oua en tu all
truezus bras e supplie
Julian deus d am zremen-me.
(49) Julian prest a zihunas
he tresse ar paour ez aas
ha pa oua gant an arruet
e oua hogos varo gant annouet
(50) D e dy gant han en digassas
he quichen an tan e laqas
euit quement ma en tomme
nep tomder ennan ne zeue
(51) Pa n'halle e domma er guis-se
gant aon en defous na varu-se
en e vele en el laqas
hac e golo tom ha ma hallas
(52) Ar paour se a oue clan meurbet
leun a goulicou hac a glemmet
gant a louz-nez oua dispennet
ha truez bras oua e velet.
(53) Ne chommas quet pell er guele
n'en'em presantas dira-ze
c'oezroch mil guech euit an de
rac unan oua eus an aele.
(54) Neuse de ostis e lsuaras
me eo gannat an autrou bras
da laouret deoch Julien
ez eo achu ho pinigen.
(55) Me so digasset tout expres
gant oc'h autrou map dar verches
da laouret deoch Julien
eo acceptet ho pinigen.
(56) He berrig ho deou e varfet
er barados e reposset
he recompanç d'ho pinigen
e vihot er jos biruiquen.
(57) Neuse an sel gannat Doue
a zispavissas ahane
en een dirace e pignas
d ar barados e retornas

(58) ha Julian hac e briet
 goude se pell ne vefsiont quet
 gant vertuziou alusennoù
 ez int eet dirac an autrou.
 (59) An aeles ho deueus casset
 Ineou Julian hac e priet
 d'ar pales bras caelestiel
 da chom gant Doue aeternel
 (60) Quemeromp exempl christenien
 dioc'h an autrou sant Julien
 da ober deot pinnigen
 rac oll siouaz omp pecherien.
 (61) Autrou Sant Julien ny ho ped
 hac ho compagnez benniguet
 mar plich gueneoc'h hor sicouret
 ma z'amp oll eun deiz dho gaelet.

vvvvvvv

(Keñveriañ gant Gwerin, levrenn 1, niv. 31 :
 Sant Julian; -An Uhel, Gwerzioù, levrenn 1, p.138-41;-
 H. Férennès, Annales de Bretagne, levrenn 45, 1938,
 p. 230-34, Gwerz sant Julian; -Destumad Pennwern, levr.
 90, f. 32-35, Juluanik an den vaillant; f. 236-238,
 Sant Julian; levr. 94, f. 135-139, Judual; -Narsis
 Kelien, Chansons et danses..., p.233-38, Juluanik;
 Kelien, Annuaire des Traditions populaires, 1887, pp.
 72-77.-J.M. Cadic, Revue de Bretagne de Vendée...)
 aout 1898, p. 137-49, Buhe burhudus Sant Julian .)

Dornskridoù Milin: Kenacuennoù

97. CANTIQU'OUAR BUHEZ SANTES GENOFFEUA

(1) Me ho supply compagnez
 da selsoù cana ar vuhez
 da genoffeua ez eo greet
 mellezour dan itronezet.
 (2) Eus ar Brabant os guinidiq
 a lignez nobl ha p'avidiq
 ha christenien vet ouant yue
 guir seruicherien da Zoue.
 (3) Pa oue en he bugaleaich
 hy a gare an hermitsich
 en eur chorn a jardin ha zat
 nemet henc ne veze erfaat.
 (4) He mam oc'h he consederi
 eun dez a goulennez outty
 Penos va merchik hermittez
 ne zeot hu muy der palaes ?
 (5) va mam he corniq ho jardin
 me am eus eur boquet dinin
 me meus henc eur mellezour
 ann autrou sant Ian bedevour
 (6) Allas! va merchiq em'azy,
 choui ne d'och quet evit souffri
 rak sur en desert ez eus poan
 c'houi n'endoch quet evit gousan
 (7) Caezroch euit fourdelisen
 oua ar verch man a dre certen
 quen na deuet d'suit he phortrait
 da gaç d'ar princet da velet.
 (8) Eur palatin hermet Siffroy
 o cleuet he seurt renommé
 a deuas ebars er brabant
 gant eun aquipaich excelant
 (9) Er brabant pa oue arruat
 da dy he zat en em rentet
 en em presantas er pales
 da saludi-r prinç hac ar princes
 (10) Goude ho beza saludet
 ar graç en deueus goulennet
 me vesisis ar princes iacuenc
 quant euit mont eus ar brabant

(11) Hac he zat ho consederi
oua suantacius ar parti
a roas ar garq d'he mam neuse
da chout hac hy a zemezsie
(12) va merch em'ezy em preparet
deut eus eur pring bras d'ho guelet
eur palatin a lignez caezr
quanderf compes dan impalaezr
(13) evel en heol pe ar christal
ech antreas ebars er sal
Ar palatin so estonet
ho consederi he guenet
(14) gant honor bras ha contanang
e raes dezan eur reuerang
he fur-nez hac he modesti
a blije cals d'e faltasi
(15) Mais pa oue parlantet dezy
ouar ar sujet a zemezy
e chenchas a liou he faq
ar palatin er remerquas
(16) ne houffe den sur compreni
peguement eus a velconi
ar palatin a gouzan-de
gant aon sur n'er refusie
(17) eur mis anter ez eo padet
er solemnite an heuret
er sonerien ar bal an dang
bisittou bemez gant noblanq
(18) Chuy Siffroy och eus heureuget
er gaezra emeus ar merchet
euit monet gueneoch dho ty
dicoullid n'he deffe amy
(19) Biruiquen amy d'e deuez
endra ma vezin la buhez
ne da quet da cehouet amy
he goulennan da vont d'am zy
(20) Siffroy ho veza preparet
da vont da Treves gant e priet
a oue gant e dut receuet
gant cals a joa hac a respet
(21) Deou vloceuz antier ez int bet
ne ouant gant nettra tourmantet
bras oua sur ar fidelite
a oua ettre-n-deou priet-se.
(22) quen na deuss Abderame
un adversour bras dar roue
da prometti a dra certain

°(Notenn: 1)

massacri an oll christenien
(23) Biscoaz distruch a soudardet
euit eur uech ne oue guelet
adal Sodom pette Sale
pette Tour e pade-n-arme
(24) Triuguent mil a soudardet
ha dacuzec mil a zragonet
a oua gant Martel dirac Tour -Tours-
a hoaz e goulenne sicour.
(25) Scrius a eure d'an noblang
en Alamaign he Spaign e frang
dont d'assista Charles Martel
a oua commandant er brezel
(26) Siffroy unen ar ree guenta
dezan yue e oue scriuet
monet gant an Alamanquet.
(27) Siffroy a lizer pa velas
e priet Genof a roas
e diegez e oll vadou
da viret d'e vignon Golo.
(28) Neuse pa oua greet e arme
e partias en han-Doue
gant Martel e oue receuet
gant cals a joa hac a respet
(29) a drugarez Doue aeternel
eo deut ar victor gant Martel
Abderame so bet lazet
he Tour hac e oll soudardet
(30) e zigentil hamet Lanfroy
a gasas prest neuse Siffroy
pa oua adu ar gombat ma
da velet e Genoffeus
(31) Chettu deoch Ittron quehelou
Lizerou digant ann autrou
er peqat ez eus eur present
a del pepret pevar mil frank
(32) Leusret a raes dan Ittron
ez ee Siffroy da Aignon
ha da Narbon da quemeret
reue bras ar Sarasinet
(33) Genoffeus pa gleuas se
ez ee hoaz he fring dan arme
e hastes buhan da scrius
eu-lizer euit cass deza
(34) chui Siffroy a so en arme
en danger bras eus ho buhe

° (anst so e van
amaf eur werzenn

Mais ho Genoffeua a so
e quer bras danger gant Golo
(35) pe nevert n'em eus quet a choant
da laouaret traou insolant
me laouarfe darn ar chomsou
a gleo an Ittron gant Golou
(36) Golo a oua un intendant
a oua bemdez communamant
e compognenez an Ittron
en desp't d'he ompinion
(37) Laqa euez maluen'vihan ° (= balesfenn)
rac na ves losquet gant an tan
an tan eus an impurette
a so he calon nos ha de
(38) ma sonches en deuotion
hac he modesti an Ittron
ne laqahes quet da speret
da garet an nep na oar quet
(39) Pa ne hell quet ar mechant ma
dout a penn a Genoffeua
he laqat en deus imantet
he soupçon direc he phriet
(40) Aman e vellot desp't an den
ho choari un dragedien
ember chui velo christenien
e trahitourez pen dre pen.
(41) En ty e oua eur servicher
pell amser a oua queguiner
hennez a gare an Ittron
balamour ma oua den guirion
(42) Rei a eure an intendant
dar cheguiner commandamant
da vont d'he chambr pa oua cousquet
heno e laqas e quemeret
(43) Caezr oue dan'acu innocent se
goulen an douer hac an ée
da zonet heno da destou
eus a trahitoures Golou
(44) Ooh eur potañ na zouet quet
meruel psour quaez a vezo reet
ny a rai pinigen hon daou
eus a trahitourez Golou.
(45) Comberet oue ar cheguiner
en un tour lequet prisonier
Genoffeua a oue lequet
ebars en eur gambr alchuzet
(46) Scrius ra Golo lizerou
ha ceq messenger d'an autrou

da laouaret oua deciuet
gant ar cheguiner e priet
(47) An autrou a scrius affo
laqat drogan prest dar maro
ha laqat ar princes yue
er prison quen na arruge
(48) pa oue bet pemp mis er prison
e vilicoudas an Ittron
hep sicour na goulou na tan
hy a ganas eur mep bihan
(49) Eur map bihan he deus ganet
a paqas en eur seruier
gant son na varusie diganthy
hy a songeas e vadezi
(50) hy a songeas e christeny
e hemuel a raes Benony.
Squigna eure Golo ar brut
communamant e mesq an dut
(51) e oua beuzet ar princ Siffroy
o retourm dioch an arme
Neuse e cassas e vagueres
da goulen digant ar princes
(52) ma carsie dont d'e heureugi
e rofse libertes dezy
Ar santes o veza quelennet
gant ar rotanes eus an Aclat
(53) ebars er gambr pa antreas
eur faqat dezan a roas
honnez eme-zy-r fidelite
a boa promettet da Siffroy
(54) Ma visies te bet fidel d'in
pa ouas lequeet da vestr em zy
te a visie recompanset
pa visie distro va phriet.
(55) Arruout a ra lizerou
penoz e distro an autrou
Golo pa gleo e erru-r chont
a yaa da Strasbourg d'e ranoentr
(56) Mont a ra da ty eur sorceres
hac a oua choar d'e vagueres
ha rei dezi sour hac archant
quemant quen he rentes contant
(57) me emme ar groac vaillant
hac a rai da Siffroy guelat
ar paz biscoez na choarveset
(58) neuse pa oua sur a affer
ez ees jesus ebars e gar

ma oue gant ar chont receuet
gant cals a joa hac a respet.
(59) Ar chont en tennas a gostez
euit gouzout ar virionez
ouar ar sujet eus e briet
a rae e galon contristet.
(60) Lauaret a eure deza
n'och eus micher da zouetta
demeus an infidelite
so he prejudic d'ho buhe.
(61) Ochpen emme'an den mechant
me ouar ma z eus eur greq vaillant
a ziscuezo en ho presanç
quement zo greet en och absanç
(62) Siffroy neuse och e gleuet
a so e spered contantet
evel darn eus ar christenien
pa deuont da credi r sorcerien
(63) Mont a reont ho daou assambles
evit cahouet ar sorceres
en un tcull dindan an douar
he lech ne oua n'ac heol na loar
(64) Ar sorceres a alumas
daou goulou caezr eus a goar glas
a gargas eur varaz a zour
a leqas ennan eur mellezour
(65) a raes d'ezan teir guech guelet
ar cheguiner gant e briet
neuse roas ar settanç da golo
da vont d he laqat d'ar maro
(66) hy hac he mabiq benony
roo dezo-r-marco a guiri
Golo pa oue sur e affer
a retournas joaus d'ar ger
(67) a leuaras d'e vagueres
er vech man e greet eus ar princes
ar settanç so gueneen amma
euit laza genoffeua
(68) dezy ha d'he map Benony
e roin ar maro a guirin.
eur plach isouano seruicheres
pe hini oua merch e vagueres
(69) touchet eus a compassion
e lauaras se d'an Ittron.
Allas emmezy, va maistres
a vech ma e greet eus ho buhez
(70) deut eo er settanç gant Golo

euit ho laqat d'ar maro.
va mignonez liuirit din
penos ez ai d'am benony
(71) Allas ma maistres emmezy
mervel a rai quer couls ha chuy
va mignones mar em cheret
grit eur bligeodur em requet
(72) Digasit d'in lieu ha paper
euit ma skriuin eu lizer
euit ma scriuin eur billet
da lauaret addec dam phriet
(73) pa vezo Golo o coant
chui hallo donet dauittan
hac e jetta em chabinet
eur chouls bennac e vezo cauet
(74) Addec emezy va phriet
d ar maro ez an en ho requet
biscoaz n emeus greet resistanç
da souffri deoch aboissanç
(75) Rei a eure an intendant
da zacu ueuel commandant
d'he laza en eur plaç distroet
digaç dezan he zaut da velet.
(76) Seuel a raes dirac an de
ha cas ganthan an daou zen se
pa ouent armet er prison
e oue diuisquet an Ittron
(77) e oue roet dezy ouar ha zro
eur choz vantelliq d'he golo
Pa ouant arru ebarz er plaç
unan eur gontel a tennas
(78) euit laza he benony
a oua ettre he diouvrech ganthy
Ne doa lauaret ger ebet
neuse e commanças presec
(79) d'an n'acoulin ez ees dirase
d'ho supplia en han Doue
he laza quent euit he buguel
na ranqse quet diou-vech mervel
(80) Laiset oue ganti he buhe
ha gand he benony yue
ha goude ho zrugarecat
eth antreas ebarz er choat
(81) Pa oue ho tremen ar rivier
goualen sour Siffroy a guemar
quemeret a ra e zismant
hac en taclas en dour courant

- (82) ho lavaret n'he defoua quet
e nep moyen poan ho velet
ar choll eus a un diamant
caos dezi da cals a dourmant
(83) An diou nos quenta ez eo bet
dindan eun derven o cousquet
hep souffri na poan nac amui
nemet dament d'he benony
(84) Un truez bras oua he clevet
pa en em velas dilaiset
Allas em'ezy va buguel
er vech men e renqui meruel
(85) Guerches Vari va buguel quaes
em peuttrin n'en deus muy a laez
ne hell dena nemert ar goat
ne gueff pelloch banne laez mat
(86) O va Doue oll buissant
grit eur sell och va innoçant
roit d'ezan ar man da zibri
evel a roit d'ar mar-brini
(87) Neuse e disquennas ar Verches
er choat da goût ar santes
da zigass d'ezy un heizes
a oue d'ar buguel magueres.
(88) Quemerit ho map deut rac eun
d'an traon da guichen ar feunteun
heno e queffot un heizes
a vezo dezan magueres
(89) Bleizy ha leonet ravissant
oll cant d'ezy abcissant
bemde e deuent d'he adori
ha da rentas bizit d'ezy.
(90) Er choat e oua eur porchel gouez
e deue d'he guelet bemdez
da turia an douar d'ezy
ma calsie queler da zibri
(91) Pa oue an daou-ulcoz trememet
eun sel a so deut d'he guelet
da rei dezy eur groaz archant
hac eur crusifi oliffent
(92) va merc'h emme n sel courachet
eur vech e vihot deliuret
prepsret eus eur gurunen
e ielo un deiz ouar ho pen
(93) pe oua ar pemp bloaz tremenet
da ouela so en em lequeet
ouar ha deculin en em laquas

- euel-hen cutty he comsas.
(94) Penos emmezy va Doue
hac er guis men e choumin-me
ha ne de quet aoualch pemp bloa
da veza bet er poanicu ma
(95) P'am be tanet och ilisou
ha disqaret och auterieu
e va ho coler amenet
dre an daezrou em eus scuillet
(96) Petra va Doue am eus greet
da veza quer cren dilaiset
qasimant em eus ancoueet
an usach am boa da prezec
(97) ha hoaz ar pez a gresq va phoan
eo va buguel a so bihen
ar crucifi demeus ar groas
a parlantas dre viracl bras
(98) Na me va merch petra m eus greet
da veza en eur groaz staguet
Chuy leuar ho map a gresq ho poan
va hini ne de quet bihen
(99) guelet va mam ian magdalen
rannet ho chalon em chichen
Chettu ar santes consolet
dre comsou Jesus binniguet
(100) ne gouler muy nemet poanicu
hac ar chruela tourmancho
pa oua eun deves an autre
ho sellet en e paperou
(101) ech arrius gant ar billet
en defoua scriuet e briet
ne houffe den consederi
peguement eus a velconi
(102) a conceuas en he galon
pa lennas billet an Ittron
Siffroy nen deus muy a repos
ne hell cousquet na deis na nos
(103) rac un dra a leuar deza
te so un den ar chruela
en deus lazet da vsp hens
drogan ha da genoffeus
(104) ho credi da eur sorceres
ech eus greet e seurt muntrezes
De trechi a dristidigues
er oes d'ar chase un deves
(105) ha ma rancontras un heizes
er rentas he coat ar contes
Er gauarn ez eo bet tachet

adreen quein ar santes cuzet
 (106) Siffroy so meurbet estonet
 en toull se pa zec antreet
 ho velet furn eur femellen
 hac eun heizes en he chichen
 (107) Un dra a lauaras dezan
 Genoffeua ez eo homman
 Pettra och ase er guis se
 er furn se he mesq a loeznet goue
 (108) me so eur groec paour a Vrabant
 a so seiz bloaz so en tourmant
 seiz bloaz so aman retiret
 gant aon rac coler va phriet
 (109) Groec a Vrabant din leueret
 pe hanc och nac ho priet
 Genoffeua ez on hamet
 eur palatin eo va phriet
 (110) Criz visie-r galon na ouelsie
 er guarn ze nep a visie
 ho velet ar prinç hac ar princes
 semplat ouant ho daou assambles
 (111) Ar palatin pa zisemplas
 och e briet a goulennas
 pallech emma ar chrouadur
 en deus un tsd quen dinatur
 (112) Beo eo a drugare Doue
 Chettu e vagueres ase
 Dre graç ar verches benniguet
 an heizes se en deus en maguet
 (113) En e guichen pa zistroas
 e vap benoni a velas
 hac un dornat queler ganta
 evit rei de vam da leina
 (114) Cess a eure e veuellou
 dex ger da gerchet habigeou
 hac er charros aquipet mat
 dsuit ar santes hac he map
 (115) H en de bet nemet eur bloaves
 e compagnnes ar santes.

vvvvvvvvv

Notenn 1 : evit gwerzioù ar poz-mañ kenveriañ An Uhel,
 Gwerzioù 1, p. 382, gw. 9-12; p. 388, gw. 14-16. - Penn-
 wern, Baron Penhoet gw. 20-23; Ar Baron Pomplinoat;
 Markizez Di Gangé, gw. 17-20. - Narsis Quellien, Chan-
 sons..., Ar Kouzik Kemenez, gw. 46-49.

Notenn 2 : Embannet eo bet meur a wach ar c'hantik-
 mañ war follennoù-nij, evel m'hen diskouez Catalogue
 bibliographique Jozeb Ollivier, dindan en niv. 142 A
 Buez santes Genevefa, ha 142 B Buez Santes Genevefa
 a Vrabant. Da varn diouzh ar follenn am eus em destu-
 mad : E ty Lédan, ru ar Pave, eo bet yacusankeat a-
 walc'h yezh ar c'hantik kozh.

Dishefvel avat eo an destenn a gaver en ur moule-
 dur all, 15 pajennad destenn dindan ur golo paper
 gwenn, 142 poz a 4 gwerzenn 8 silabenn, dindan an ano
 Cantig spirituel En incur de Santes Geneveuf a Vrab-
 ant, embannet E Guened, é ty J.M. Gallie, ru en Int-
 ron-Varia. Meneg ebet eus ar mouledur-se e Catalogue
 J. Ollivier.

Notenn 3 : Niverennet hon ea ar pozioù dre bep 4 gwer-
 zenn. Met a-wechoù eo kentoc'h 6 gwerzenn a diefed
 kontañ, evel ma welomp war follenn-nij embannadur Le-
 dan ha moarvat war ar re all.

Eilsrivadur Milin a seblant diechu. Follenn-nij va
 dastumad, E ty Lédan, ru ar Pave, a ro ar c'hlosadur-
 mañ :

Bevet o devez assambles
 Ur bloa gant calz a zantelez.
 Genevefa a secedes,
 Ar prinç hac e vab a chommes.

Ma ajont o daou assambles
 Da dremen ar rest o buez
 Er plaç ma voe Genevefa
 D'ober pinijen ar vrassa.

Genevefa, ni ho suppli
 Da gavet sonj ac'hanomp-ni;
 Treit divarnomp an teir goalen :
 Brezel, qernez, hac ar vocen.

Amen

Dornskridoù Milin : Kanac'hennoù

98. SOUDARD IAOUANK KASTEL PAOL

(Ar son-mañ a zo bet savet gant Gab Milin e-unan, pe gentoc'h eo un droidigezh. Rec setu amañ an notenn e lennomp e traon pajern gentañ ur follenn-nij embannet gant G. Milin (Propriété de l'auteur) e Brest. Imp. J.B. Lefournier aîné, 4 bajenn, dindan an ano : Soudard Kastel-Paol

" Le Conscrit de Saint-Pol-de-Léon. - Cette traduction Bretonne a été faite sur les paroles françaises attribuées, ainsi que l'air, à Madame De Kerusoret. Cette chanson fut composée par elle avant 1830, à l'occasion du départ pour l'armée d'un de ses domestiques, nommé Ivonik, qui vit encore. - Madame de Kerusoret est morte, il y a peu d'années. - On prétend que cet air, devenu national dans notre pays, le même, assure-t-on, que celui d'une ancienne chanson du pays de Tréguier, ressemble aussi à l'air national des cinq clochers de Tournay. - Ce fait n'est pas prouvé. "

Testenn ar follenn-nij a zo disheñvel a-wechoù diouzh hini an dornskrid N°VOL 58. Notañ a ran ar c'hemmoù er marz dehoù.)

E Breiz Izel me zo bet ganet
Kastel Paol eo va c'henta bro
er vro wella a halfed gwelet° ° eo a ve savet
Va zour ar c'heera tro war dro
Dre ze ho ch'renn
ha p'ho gweleñ
O veuli Doue bemdez° e lavaren ° Bemdez c'houleu-Doue
Me gar va chleuz alaouret
Va zour dantelezet

Pa gleviz° os red mont d'ar brezel ° Pa glevjouñ
Kimiada dioc'h va dous karet° ° Dilazel va muis-karet
Va zad va mamm va chear dilazel° ° va bro Breiz-Izel
evit heuilla° ar soudarded ° Bala da heul
e liviriz° krenn ° E lavarjouñ
Ne d-inn biken
mann ned inn ket° ned-inn ket ned-inn biken ° Ne d-ann
gwell eo va c'hleuz alaouret { ket, ne d-ann ket,
va zour dantelezet { ne d-inn biken

Ha p'em bije me faoutet va fenn° ° Ha pa vije bet eat
 Red oe senti mont'euz ar gear drouk enn-oun
 dre ma pelleandio'h Breiz pa ouelemm° °Hag hi o welet
 Tud fell a rea ar skouarn vouzar va rann-geloun
 a lavare d'in
 enn eur choarzin
 Ivonik ha te glev ann daboulin
 dilez da gleuz alaouret
 da dour dantelezet

Keset da zoudard a enep d'in
 bemdez a zindan ann armoù
 e kounnarenn e troenn va c'heinn° ° Gant ho gallek me
 pa droe a re all° a gleiz a zeou droe va c'heinn
 a dre ma troenn ° Pa lavarent: " A-
 avel ma hellenn gleiz, a-zeou !"
 enn eur zellet tro war dro e klaskenn
 gwelet va c'hleuz alaouret
 va zour dantelezet

Ann dinel d'in ne res vad ebet
 treutoc'h treuta e teuen bemdez
 enn hent war lerc'h e choumenn mantret
 e pep korn tro evel eur spes
 eno e ouelenn
 e lavarenn
 Fiou en divije kredet e varvjenn
 Pel dioc'h va chleuz alaouret
 va zour dantelezet

D'ar paotr-man n'euz netra da ober
 nemet her c'has raktal° d'he vro ° dioc'h-tu
 snez d'ar vered me al louzaouer° ° D'ar vered 'z ei
 ez si abred° rak great he dro ma ne d-a d'ar ger,
 ° Me 'r medisin, rak
 ° Hen a lavare
 ° Pa glevann-me :
 kerchent hep dale° ° "Del da zac'h,
 vel ma komze° (mignoun, ke skarz da
 Semm da zac'h mignoun kerz primm alese° ° Del da zac'h,
 war zu da gleuz alaouret (mignoun, ke skarz da
 da dour dantelezet (vale

Kenavo soudarded ha brezel
 fuzuil taboulin kenavo
 me oe heb dale e Breiz Izel
 na° kaera deiz deiz ann distro ° Ha
 na° me a c'hoarze ° Oh!
 hag a dride° ° Hag a gane
 a ouele a gane° hag a lenne ° A dride, a ouele
 o valet va zud ksret
 va zour dantelezet

Dornskridoù Milin : Kanaouennoù

99. (SKEUD AR VUEZ)

(Dindan an ano : Skeud ar vuèz pe klemmou eur mestr
 skolaer, e kaver ar pezh barzhoniezh-mañ en Cœuvres pos-
 thumes inédites de Gabriel Milin de l'Île de Batz, sui-
 te I, Poésies Bretonnes avec traduction de M. Ad. Bour-
 geois. Ul levrig 54 pajenn ez eo ar mouladur-mañ eus an
 Cœuvres posthumes, en em ziskouez evel tennet eus ar
 Bulletin de la Société Académique de Brest, 1902-1903,
 Levrenn XXVIII. En liabarzh al levrig, gant ar bajenn
 29, e lennomp : Cœuvres posthumes inédites de Gabriel
 Milin de l'Île de Batz, suite II, Poésies bretonnes a-
 vec traduction de M. Ad. Bourgeois, ha gant ar bajenn
 war lerc'h e krog an destenn. Met siwazh ! ne lavar ket
 an ao. Bourgeois na pelec'h en deus kavet an destenn e
 paperoù Milin nag e peseurt stad...
 Ha setu ! N'omp ket sur, tamm ebet, e vefe Skeud ar
 Vuhez da lakaat war gont G. Milin.

Evel m'emañ en dornskrid MVOL 74, he deus an destenn
 340 gwerzenn e-lec'h 316 en Cœuvres Posthumes, ha o'h-
 arh 12 gwerzenn deroù embannadur Bourgeois a vank en do-
 rnskruid. Petra soñjal ?

Skritur MVOL 74 a zo eus yaouankiz Milin, nemet ar
 rimadell-mañ, pajennoù 55-61, a ziskouez skritur un den
 koshoc'h, daoust ma chom plaen ha sklaer. Diwezhatoc'h
 en deus graet Milin un adreizhadur bennak, dreist-holl
 el lodenn diwezhañ : an destenn adreizhat eo end-seun
 an hini a gavomp e mouladur Bourgeois.
 Embann a reomp amañ an destenn gentañ, hep dero'h-
 el kont eus ar reizhadurioù.
 N'eus e MVOL 74 ano ebet d'ar rimadell.)

Echu ar stal ganen, mont a rann evit mad
 da lezel ar vicher a ra d'in kalounad.
 ha den war ann douar 'chomfe hep koll ha benn
 Epad pemp bloaz 'vel-d'hon, da c'housenn, da gelenn
 eur seurt voen skolarien a bere ar spered
 zo morsillet ker stard ha dor kear vras ebet.
 Bez mestr neb a garo, va c'harg a gilesann
 da heb oc'h he dougen a gred n'en dezo poan.

Pa venn eleac'h reiant galvet da profesor
ar zamm ve re bounner, ne fell d'in neb enor.
Me da glev o laret em goad tomm birvidik
ne voar ket den perak ez ounn ker kizidik;
evit eur skolaer brell, oc'h va lakat penn-foll
'pad eur miz hed-a-hed e rann buez fall d'ann holl.
eaz e d'id-te presek, pa n'ec'h euz tanveat
euz ar vesti a evann bemdez a ziverad.
ma vijez bet, vel-d'hon kasat da gelenna
gant ann droug-sur gwech all, 'vel-d'hon ive brema
gweziak e pep kentel, da galon ve rannet.
Neuze'z ajez da glask pell dioc'h diskiantet
peoc'h hag een da spered. - Setu perak ez ann
ec'hann a vetepanz ha buana m'hellen.
Mar d'euz c'hoaz skolerien ebarz er skolschou
zo kel lemm ho spered ha m'os re ho zadou
ar stered-se zo rouez. - stankoc'h e voant gwechall.
oc'h ho c'hlasik va lagad a zo brelllet ha dall.
Ar sperejou forchek ne d-int ket ken dibact.
ho gwelet puill a rer 'vel tresp war eunn teurnaot.
Me lavar 'ta brema Kemper deuz enn he c'hreiz
brase banden ezen a oufed kacut e Breiz.
Euz a Guemper, me zonc'h, ne fell d'in drouk presek;
neb am epev, a oar, ne garem kacut abek.
ne gomzann euz a zen namet a skolerien
gwelet a rear ervad n'euz kel a vourc'hizien.
Daoust tud ho deuz tresp fall, o klask skei flipajou
a embann e pep leac'h hostiz dioc'h skolachou.
Euz ho holl rebechou ne rann ket kalz a van
neb a zo leal ha mad hep skor n'en deus krenvan.
ha daoust d'ho zedadou gant ann Disoul sutet
da skouer d'ann holl geriou, Kemper a vezo roet.
Enklec er menezioù e bro ar Gerneviz
a gen hag e gano meuleudi Kemperiz,
Bugale a galon, federet heb ho fêr (1)
euz a bere ar brud ker skignet dre 'n douar
a lakai sebezet ho holl nized iacuank
mar teu unan bennak, den a spered, a skiant, (2)
da gemeret ar boan da lakat war baper
ann holl draou burzudus ho deuz gallet ober.
Achill, Hector, Uliès hag Homer war gorre,
e kever ar re-ma, isfe d'ar gastore (3)
ha Virgil war ho lerc'h gwir bestor brudet mad
da deurka meout Briek n'en deufe penn danvad.
Mez evel eul labous oc'h astenn he askel
piou a zireg ann holl hello en em zavel
da lakat war ho zel ar gurunen skeduz ?

Piou a laro penoaz, e kreiz ann noz euzus
nann, pell goude 'n tarz deiz, pe bar ann heol er bed
ec'h heljont, hep sempla, hep beza spouronet,
derc'hel penn enn emgann oc'h bonomou kolo,
savet er parkeier da spounta brini'r vro;
Penoaz e vuntrjont c'hoaz, dioc'h ann druill e Berrien,
Touseged difoupet a voueled ar vouillen
aberz ar jouanted; hag a c'hano goude
o tont a strollajou ann eil 'neb egile
enn eur leuskeul tennou e kreiz al lenneier
e spountent ann derved ar zaoud er parkeier,
'reant d'ar c'hounikled krens enn ho zoullou.
Piou c'hoaz ho diskouezo digor ho fronellou
hevel oc'h mirchen lard, o vont d'ar breiou pell
da glask enn eur. zutel trabaz, mourfound, avel;
o chacha dre'r c'hleuzioù kezeg ha kanolioù
ar veren oc'h ho fri o lipat ho mourrou;
en divez, o sevel ar c'heur war ho c'hirri
o tistrei golc'et a voged hag ha bri.
ho! labourou dispar piou hello ho kana !
va fluen a gouez em dourn 'vit hepken ho floura.
Barz, m'ac'h anavezez da zempladurez vraz
lec'h ezanz stlap dezho askol pe iec' glaz
lez-hi chouek da gousket pa n'ozcut ho meuli.
Da vagadennou vlej, tro out-ho a zevri.
nann, nann ne fell ket d'in enn eur zont d'ho zavel
lakat gant skolerien Kemperiz em c'hebal;
ha pa deunn d'em glemm euz va deizioù divlaz
tenna war va zeulicou Kemperiz hag ho chas.
Mez diez e d'in gouzann er iacuankiz direol.
ober ra d'in skanbenn gant he drabez penfoll
enn eur vreset he deil e teu d'am sklabez
hen a bell brabansat ha me n'hellin skriva
na teleur mar gellan out han a daolico pluen
ar binim fuloruz en deuz savet d'am fenn ?
va foell a zo torret.- Eur c'hloc'her didruhez
kiger mar deuz unan hag a verro va buez
gant ar zoun euz he gloc'h a danflam va fulor
am galf brema-zouden da zavel em c'hador.
Petra velinn em c'hlas ? Discolou dichadennet
pere evit tomme d'ho izili skournet
a leamm, evel tirvi, war eur planken a gren
a ruill enn eunn toul kuz evel eur voloden.
Mez me pe ne fell d'in diskenn eno gant-ho
va dourn em raog ez ann, evel eunn den meso.
o welet va c'hrenvan, va ezen o kabal
a bouez ho fenn war-n-hon em laka da vlej.

Enn eur vont e krozann va c'hribel ruz hag eün
ann tan a vev em c'hreiz, soudan talmo'r gurun,
e fraillo ar vobren war ar chatal kornek
evit deski d'ezho da stanka kloz ho bek.
Raktal eur vogidel o sevel euz ho zouez
a vouk krenn em gouzouk va fulor ha va mouez.
Ne de ket c'hoaz evoualc'h, ar Boultren louz, tenval
ous-penn ma vir ouz-in d'ho gourdrouz, d'ho chrougnal
Beta poul va c'halon est dre doull va fri
a stambouc'h reud va c'hof euz eunn eil dijuni.
Evit va zidana eur c'hoz skolaer barboell
a c'halvann gent va biz da laret he gentell
a zistag o c'hrozmol : n'he ouzoun ket, aotrou,
ha war-n-han e tiskolp eur barrad pensommou.
Eur c'hanfard all d'he dro, gan-en goude galvet,
enn eur lakat neuze he c'hinou founn e hed
e paotr avizetoc'h, daoust ma'z e didalvez,
heb ober gammad treuz war eun lavar eur verz;
hag a lavarfe diou, hep beza re nec'het,
m'helfe, flipper gwerziou, paka he c'had war red.
Dibaot euz derou fall e c'han eunn divez vad.
ha talvout 'rs diskouez enn memorant timat ?
nann, nann, ne fell ket d'in e koz rimadellou
displega ho zemoù ker plean ha spanellou
na nebeutoc'h da zen laret e brezounek
penaez e tiffrement Demosthen e gallek;
ann doare ma kignent ar greggich, al latin,
m'ho lakent da ouela pe vezent o c'hoarzin.
ra'm mirit, va Doue, d'enoui neb em selaeu
enn eur chaogat d'ezho kemend a leuachou.
ar isou deut, e tistard liamou va ene paour
kwit ez ann 'vel eul laer tec'het euz ar galeour
d'am heul deut nep hello.- a dreuz dre'r parkeier
e redann 'vit pellaat daoc'h leseroun ann amzer
hogen reuz oc'h va jouk kaer 'm euz mont d'enn daou lamma
a ra d'in-me ho c'haout n'euz forz peleac'h ez ann.
aman, evit esât ho diwreac'h reud, nerzuz,
enn dro d'eur vezen zerv kant skolaer galloudus
a blek gent pouez ho zoa dre'n hanter he liven
Klevit-hi o voudal : Torret eo gant-ho ann derven.
Pelloc'h, e kreiz ar gear, a vel da bep lagad
e per, enn heol bero neunerien a vagad
pare e leac'h ksout mez 'ziskouez, gwella m'hellont,
d'ann holl dremenidi uduriach divergent.
Enn amzer ma vevomp, setu ar isouankiz !
Nep ho gwel ho c'hemer evit loened iskiz
a vez, ann noez grisil, destumet a vanden
o vress mek e mek ar fanek hag ar vouillen.

gant heuz ouz ho gwelet, da vont kuit e skrabann,
enn soum na daolfe Paol war-n-hon he saou graban
o c'hedal ma vo great lezennou mad ha fur
d'ober d'ar bouc'hed-se senti gwel oc'h ho stur.
ha da beleac'h ez inn evit gellout tec'het
eur veach 'ta evit mad, dioc'h ho voen milliget ?
ho niver a gredann ker stank hag ar raden
a zioan a bep tu evit terri va fenn.
a ziraz-hon o tont setu tri babor kosnt
gant ho magerazed deut deac'h d'ho badiziant.
gant kalz a rogentez ha gant ho zreid korgamm
e vresont ann douar dre n'e de ket ho mamm
eur steren luc'heduz evit dont d'ho genel
dreist bar huel ann envou e devoe poan vogel.
al lugern a daolont a zesk n'int a voen den.
unan a zo mestr braz : fich froum e vialen,
egile gwelloc'h c'hoaz gent bizied ivinek
a dro he varvennou 'vel eul lostik 'lillek,
a zav eur pouchad blec war he dal da gribell.
ann trede anezho a denn euz he c'hodell
eur mellezourik mistr e p'hini war he vek
e wel marbluernou, ar c'hezik kezourek !
e vasc'hoarz d'he c'hened, ha war gein he fri
e laka lunedou evit gwel lugerni.
enn eur argoulaoui hor maillarded iacouk
ann env n'en deuz-hi great holl divlam daoust m'int kosnt
Tavomp war gement-man, eur pabor diempenn
n'e deo nemet kaeroc'h: hep skeud n'e deuz taolen.
em enep da spered en em zav rendaeluz
Petra ! a leverez, e fougerien loz'hu
e penn pe re ne deuz nemet c'hwaz hag avel
e red d'in anaout mistri braz heb henvel ?
nann biken va mignon, ne gredim da gomzou.
C'hoant va luis ac'h euz gant parabolemmou
anaout mad a renn voen ar brabanserien
Selaou : ma ve strillet boeden ar fougerien
anezho holl m'hen tou, n'helfed a veac'h tennis
empenn acualc'h d'ober ar spered bihana
Setu neat va c'hreden ha den a skiant ebet
hep na drofe he c'hoad, hep van helfe klevet
eul lakez o vialaj 'vel a ra eunn azen
'vit lakat da c'hoarzin enn dro d'eur zoudanen.
Pe lezen a ro plek da ronsed ken dister
da glask kavail oc'h tud he ne leveront ger ?
da ziskouez diwar goust ar gwella bourc'hisien
oc'h c'houzont devrez kouls ha ma ra marmousien ?
Evel keillen euzus ho gweler e pep leac'h
war Doue war he zent o c'hleourenni dietsch.

ia, gournijal a reont beteg enn ilisou
enn-ho a tispiegont ho gwas leuachou :
eunn dourn war ho liven, eunn all enn ho godell
a troont war ho zreid evel eur gornigel
enn eur delour a gorn war ar plac'hed isouank
sellou lik ha treitour, sellou flour ann aerouant.
n'heller dirak Doue sevel enn daculagad
hep gwelet lakisien re striz enn ho dilled
eur vez sellet out-ho n'euz forz pe leac'h ez eont
kement ho devez skiant da rusia a lekeont
ne ouzont c'hoaz bale, na choum wer ho hellou,
na glaskont oc'h pep vad sevel ho c'hribellou,
dre ma vezont lezet re isouank enn ho roll.
Kestizit anezho, ne vezint ker pennfoll
ia kredi mad a rann evit ho diarben
e ve red kemeret gant ho eur geuneden
ha p'e ma int enn oad da veza kelennet
ho freskata bemdez a ve deread ha red
keer zo ar iouankiz a ra he feltazi :
hen eo penn ar furnez, skor ar filozofi ;
och ann dud a galoun e vasc'hoarz gant truhez
p'ho gwel war ho daoulin a zirak mestr ar vuez.
Bugale divarblumv, filozofet gwezel :
wer hor feiz-ni buezek m'ho ped c'hoarzit izel !
Daoust ma'z eo a glevann enn ho touez-c'houi brudet
ann dud a skiant ridel ho deuz maia spered
wer gement-men, me gred, den n'ho tislavaro
me ho lez da gerzet va list ivez d'am zro.
Setu komz eunn diskiant gant he zrouk holl dallet
hogen eur gomz buenek ne dle bezs kredet
rak perak, m'her goulen, pe wel eul labouz du
eunn hanter demezel ne vlejfe ket dioc'h tu
ann eil hag egile d'he vicher ne dro kein :
ar beleg eo ar vren al lakez ezen brein...
ia, gwir a levezet holl ez int diempenn
pe voe rannet ar skiant edont och em gempenn
evel-se kaer ho deuz fistoulat, ouigourat,
Boudal, blejel, bragal, distrei enn ho dilled
Dre ma'z eont ma teuont bek ho skouarn difoupet
a ziskouez sklear d'ann holl n'ho deuz skiant na spered
D'hor mignoned gwirion setu va frezegen
meur a dra d'ezho c'hoaz da laret a gefenn
m'am bije neta ken da ober war ann douar
pa'z int hanter veulet ez ann brema d'ar gear.
kant gwech euruz m'ar bez trugereuz soualc'h
ann evit teleur diwar-n-hon gweoc'h beac'h
he dirak va malven, a leac'h lskipoaed,

kaout nep seurt ezen all, me lavar likezed. (4)
va Doue, me az ped, taol diwar va diwskoad
eur zamm zo ker pounner ha n'oe gwechall da groaz
Avel al likezed 'zistago va ene
dioc'h gwezen ar vuez-man arack ma vo dare
ma ne deuz da druhez da skoazia ac'han-hon
koll a rann va holl nerz, semple ra va c'haloun
eul likez en devez galloud eur c'horigan
evel delliou elen p'her gwelann e krenann
enn aoun na venn gant-han skoet pe strobinnellet
Eul likez, eul likez, ez klevann o laret
petra eo ar ger-ze, rak n'hen anavezann,
ha keer am euz her c'hask e nep levr n'her c'hvann ?
evit hen deski d'id, va mignoun, selaou mad :
eul likez zo eul leue n'hen deuz nemet daou droad,
p'hini deut d'he zek vloaz, a zilez he alar,
'vit dont diwar ar meaz da c'haloupat dre gear.
pa vez war ann treujou, e kemenn d'ar map
distrei, e ber amzer, fur braz ha desket mad.
Etretant eunn tad ker dre c'houezen ha dre boan
a ved c'houec'h eost founniz enn he zouarou bihan
hag he vabik lartest o c'hoari enn dachenn
a oer dindan envor pemp pe c'houec'h lizeren.
Teir nezeze ar vuez troit goustad hoc'h inkin ;
estennit he neuden...gant stoufmann ; nann ; gant lin ;
Lakit hen m'ar gallit, da velet he gant vloaz,
aoun am euz ne ouezfe d'ann oad-se deggich c'hoer.(5)
n'eus forz ! gant leien kuny eo grest ha geilled (6)
tremen a ra pep deiz, o c'hoari, o roc'hat,
o teski he gentel pa hell choum divorfil.
mar kendalc'h he vezo eur maout eur gwall ibil
ha mar gouez 'barz mervel lenn mad er bed ma (7)
ez aio d'z bed all evit deski skriva
Doue r'her c'hemero ha r'hen dioullic mad
soualc'h euz ar seurt-se a vrell va daculagad.
Etoez al likezed ker stang hag ar merien
ez eo red lavaret ez euz a nosped voen
n'ho gweler ket ato destumet a vanden
gant al leon, ho breudeur, o skrabat ann dachenn
na pa zigwez ann dud d'ho lakat enn ho renk
o kerzet buan, mibin, o skuba nest ann hent
Deou 'm euz shavezet ha ne cant daou rugel
ho deuz troet azimuz e gallek rack mervel
ann daou spered lem-ze a vezo roet da skouer
bete divez ar bed da likezed Kemper
e lizerennou sour ho hanc zo skrivet
e kear Lambezellek unan e oue genet
a be leac'h egile... Brud anezhen eo choaz

gant grac'hed koz Gouenou ha gant re Vipavez
mantret holl ounn gant-ho ha pep tra ve gwelloc'h
evel pennou chatal ma vent kaset pelloc'h
da c'hounit war ar meaz o labourat ann douar
ann arc'hant zo kollet oc'h ho beva e kear
Evit ober pep tra hervez ma'z eo deread
enn ho zouez e tlefe ivez beza lekeat
ann diota skolerien o rei ar renk kenta
d'er re a ve out-ho kavet ann hevella.
Setu a liviri, komzou zo diot meurbed
hep-t-ho petra refe, lavar, ar rejanted ?
Petra ... da veza voen naounek ar vistri
ma ne ve likezed da rei boed da zibri
ha da betra diviz na pe seurt levez
pa welfez dilezet douar ann deskadurez,
dre ar bed holl pa ve gan-hez skignet ar c'haon
ar vistri dioc'h ann druill o vervel gant ann maon
hag ar steriou arc'hant o rullis e pep leec'h
nemed ar skolachou a chomfe a zizeac'h
Prezeger enouez, m'am c'hredes ac'hann pell
ez i d'ar c'houlled-dant da laret da gentell
pe brim ar foet lostou, ho c'hovou flask ha moan
war-n-oud enn eur froumal a zaillo 'vel gwenn.
Setu kuzul eonik eur mignoun digaloun
Bez'ec'h hellont donet d'em zidana war-n-oun
eze'z euz treujennou va diwskoaz zo enn noz
re skoint nemed rektal euz ar skol 'z sient er meaz
nann nann p'en em zochann ra choumint enn hon touez
e skol diskiantet ar furnez zo frouez
Lezomp-hi da goza war boultren koz levriou
evit ma testumint da gant vloz bokejou
och ho gwelet me zo ker skuiz ha ker nec'het
ne c'houlennann mui seurt nemet gallout tec'het
euz va zoch birviken nann me ne zispeginn
heg 'vit keout peoc'h d'am fenn pell ac'haleu ez inn
Diez meurbed eo beva gant voen ar skolerien
Kenavo micher fall ha c'houi banden ezen
evit dont d'ho kelenn ma tistroann birviken
kent feder a dalo dek soudart pe ouspenn
ann danserezed holl a vezo sentezed.
Bemdez da deir ofern ez ei'n alvokaded
al likezed neuze gant ho deskadurez
d'ann dud a spered lem a roic kalc enkrez
ha kribel eur pabor sounnet war greiz ha bern
a ziskouezo d'ann holl hen deuz boeden empenn.

vvvvvvvv

(Notenn 1)

Federet, Bourgeois en deus komprenet amañ : associés.
Pelloc'h e kaver c'hoazh : Kant feder a dalo dek sou-
dart pe ouspenn, hag er wech-mañ e kompren federell =
slouette. Suroc'h eo moarvat martezeañ dinden federet
ar gallec "fédérés".

Notenn 2

Ar werzenn-mañ en em gav evel-henn en destenn Bourgeois:
Kement se zo snat evit peb den e skiant. Ha diouzhtu
war e lerc'h e lennomp : Nann, nann, ne fell ket d'in
enn eur zont d'ho zamall...; da lavarout eo e vank en
destenn Bourgeois ar 34 gwerzenn a ziskrivomp amañ
diwar MVOL 74.

Notenn 3

D'ar gastore = d'ar bern, d'ar biotoc'h. An hevelep tro-
lavar a gaver diw wech ouzhpenn e MVOL 74. E Chansoun
an Assamble National, poz 20 : " Adieu sent coz, it
dar gastore - en o plaq volter a Rousso - daou abostol
an impiete - zo brema pastoret er vro..." En Ades dar
Vretounet, poz 30 : " Ar veleyen vad dar gastore - dis-
caromp ar Roue, en noblang..."

Notenn 4

Likezed : evit Bourgeois, skolidi al Likez e Kemper

Notenn 5

Degeich : kompren Digej, épeler

Notenn 6

Leien : ster kentañ leien a seblant bezañ lin a eil
dalvoudegezh, evel ma lavar Getisdurig brezonnec-gallec
Emil Ernault: "second lin". Ne dalveafe "toile grossi-
ere, serpillière" nemet dre eilster, tra gret gant
leien.

Notenn 7

A-us d'ar ger mad bet barrennet a lenner ribuz = rebus?
Lenn ribuz a gaver amañ en destenn Bourgeois. Evit ur
wech e seblant ar reizhadenn bezañ diouz ar wirionez,
rak a-hend-all eo kamm ar werzenn.)

NOTENNOU KLOKAAT HA DIFAZIAN

D' AN DIW NIVERENN GENTAN

P. 51, Kan. 17 : Kefveriañ gant Narsis Kelien, Chansons et danses des Bretons, p. 153-155, Ann den koz hag ann evnik.

P. 69, Kan. 25 : Leal e oa degas soñj J. Ollivier diwar-benn daou doz diwezhañ ar son-mañ, dacust n'on ket a-du gantañ evit barn ken dichek. Rak en-dro da son : An Hini gozh, e sav meur a gudenn : ret e vije bet kaout stummoù kozh eus ar ganaouenn, eus ar XVII-vet kantved, ha n'hon eus ket anezho. Peadra hon eus koulskoude amañ pe aze da chom en arvar. Evelse en dornskrid Botmeur e kavomp, bet diskrivet gantañ, ur c'hantik, hep ano oberour.

Mabig Jesus, mabig Doue,

Chuy eo, mabig, va c'harante.

ouar ton : an hani goz, 24 poz peder gwer, ann 8 sil., gant an notenn-mañ : " ... greet expres evit distrugea ar son milliguet-se, forchet gant an arc'haq-speret ha ommun e mesq an dut ". Petra 'ta a zisplije kement-se ar son-mañ da dud 'zo ? Ne welomp ken amañ netre hudur pe lik. Met er stumm roet gant N. Kelien e Chans. et Dans. p. 222-225, e lennomp ivez pozioù enep-gall, evel hemañ :

Fae eo gan-in gand ar Gall brein,

Gant kroc'hen ann diaoul war he geign !

P. 197 : Lenn " Embann a reomp a gevret teir zestenn gallek ha brezhonek dre m'en em sklerijennont an eil hag eben ".

P. 215, Kan. 74 : Kefveriañ en Annales de Bretagne, 1934, p. 226, Guirionezou terrabl, embannet gant R. Perennes. Heñvel eo en destenn, nemet ar poz diwezhañ, a zo kement-mañ en eilstumm Perennes :

" Eleac'h paea an diec - Es ar rouanteles - Int
cresqet gant ar stadou - Dre vil fallgriez - Abers fin
an abaden - Banerout e raint certain - Ia da da da, ia
sur sur sur - Ia da, ia sur, eb dale - E velot qemense."

P. 227, Kan. 78 : En em gscout a ra e Kanaouennou Breiz Vihan, gant H. Laterre ha F. Gourvil, p. 97-101, dindan an ano : Kanaouen soudard. Un notenn er bajenn 101 a lavar eo bet embannet an hevelep son e kelc'hgelaouenn Ar Vro (Taldir), ebrel 1908 : met kaer em eus bet Klask, n'em eus kevot netra eno.

Testenn Laterre-Gourvil en em ziskouez distummet maoc'h pe nebeutoc'h. Traou 'zo chomet digomprenet a zo deut war vuzelloù ar ganerien da vezañ digomprens, evel er poz 5 eus ar moulsdur ar gwerzennoù : " Gant kroazioù drezennet, En acour kaer ha golo ", a zo en hon testenn : " Gant hor c'hroasioù trezennet Eus ar c'haera kolo " : komprenit evit ar ger "trezennet" ar galleg "tressés", da lavarout eo : kroazioù plezennet gant ar plouz ar c'haerañ, o soñjal er c'hroazioù bihan a veze graet evelse da vezañ douget gant ar berc'hirined.

Notomp ivez e levr Laterre-Gourvil, p. 110-113, dindan an ano : Marc'haridik, un eilstumm eus hon niv. 11, p. 37-38 : Iann a zo eat da Pompiller.

Bepred en hevelep levr p. 18-19 : An durzunel, da geñveriañ gant hon niv. 15, p. 47. Testenn G. Milin d'am soñj, a ziskouez ur stad koshoc'h eus ar son, nemet eo diglok siwazh !

vvvvvvvvvv

P. 233, Kan. 80 : Embannet eo bet war follennoù-nij, sell. ouzh J. Ollivier, La Chanson populaire bretonne sur feuilles volantes, niv. 89 A ha 89 B.

TAOLENN DRE NIVERENNOU

KANAOUENNOU DORNSKRIDOU MILIN

1. Mero Markiz Gwerrand	Pajenn 9
2. Gwerz Radegond pennerez Rohan	11
3. Kloarek Lambol - Markiz Gwerrand	15
4. Soun ar gwil	17
5. Iann Es-kolwenn hag he beeron	21
6. Markiz Gwerrand - Al leur neve	25
7. Soun ann Tortik	27
8. Loize /hag Abalarâ/	29
9. (An dacu zen yaouank)	31
10. Keleennadur ar Roue Sant Salomon	35
11. (Iann a zo eat da Pompiller)	37
12. (An Aotrou Tregonk hag he bried - An Aotrou Nann)	39
13. (Ar C'hountes Holl hag he bried - An Aotrou Nann)	41
14. Ar plac'hig seiz vloaz	45
15. Ann Durzunel	47
16. Ar bugel pemp bloaz	49
17. (Eul lunvez goude koan)	51
18. (Me meus bet eur vestrezik)	53
19. (Deut ganen, va mestrez)	55
20. (Lekomp pep a gornad butun)	57
21. (He p'em me kant skoed)	59
22. Va map Silvestik	61
23. Heliarolland	63

24. Ann Anecoun	Pajenn 67
25. Ann Hini Goz	69
26. Penherez Keroulaz	71
27. Ann Aot. Gluonou	75
28. (Ur gwaller)	77
29. (Ar breur hag ar c'hoar)	79
30. Ar Morvan koz	81
31. Sant Julian	85
32. Laeroun Plufur	87
33. Karam ar Briz	93
34. Ar C'hakouz	95
35. Kloarek Rosko	97
36. Gwerz Santez Enori	99
37. Kure Lokirek	103
38. (Mac'haid Charlez)	105
39. Moriset Iann Skolan	107
40. (Lazer e wrek)	109
41. (Chanson gret da eur c'hloarec...)	111
42. Persoun Leskoat ha Jeanne ar Gallik	113
43. Ar paour	117
44. Ar seis menac'h	119
45. Ar paour keaz	121
46. Complainte sur la mort violente du P. Guillaume Lecourt...	123
47. Plac'hik ann douar nevez	125
48. Gousperou ar Ranet	127
49. Silvestik	129
50. Eliet ar Mad	131
51. (Plac'h ar seiz dimezi - Janed ar Wern)	133
52. (Maltum temporis perdidit)	135
53. Ar varkizez euz a vamer ar Feoued	139
54. (Ar plac'h diw wech suredet)	141

55. Ar c'hont Dredol hag e bried (An aotrou Esm)	Pajenn 143
56. Breur Iann Girin	145
57. Gwerz Santez Helene	155
58. (Barz en ti korn e Mene Bre)	165
59. (Pa oan me em gwele dalc'het)	167
60. (P'ean me var chaussel e Rosko)	169
61. (Ann aotrou Jestin persoun Plocbennek)	171
62. (Ar c'hilhog)	175
63. (Digouvi an amourouz)	177
64. (Lezombre)	179
65. Ann tour ploum	181
66. Merc'hed Merkiz /ann Dour du/	185
67. Dom Iann Kleran	189
68. Mari Gelan	191
69. Breiz-Izel	193
70. Biroun ha Destin	197
71. (Bosem Ploueskad)	203
72. Folgoet	205
73. (Gwerz Sant Tenenan)	207
74. Soum ann arc'hant paper	215
75. Rumadellik gue	217
76. Brezonek eurion, brezonek sotrout	219
77. Klem eur barzik gwezel pe bian	225
78. Kimiad eur c'hernevod d'he vro	227
79. Soum persoun sitoyan Kerniliz	229
80. Ar spilhen	233
81. Soum ar peun-targaz	237
82. Petite chanson courte sur le tabac	249
83. (Neurlarjez Merc'hed Plouidex)	253
84. Les naufragés de Landéda	255
85. Abonnement au sorcier	255

86. Michel Noblets	Pajenn 259
87. (An amourouz dizarbenmet)	261
88. (Pardon Sant Yann ar Biz)	263
89. (Gwalleur Sant Fregan)	265
90. Soun ann Intaon	267
91. Meuleudi ar c'hi	269
92. Cantiq ouar buhez ar Seiz Sant	273
93. Cantiq ouar buhez Sant Guillerm	277
94. Cantiq ouar buhez Santes Barba	285
95. Cantiq ouar buhez Santes Eodet	291
96. Cantiq ouar buhez Sant Julien	297
97. Cantiq ouar buhez Santes Genoffeua	303
98. Soudard iacusk Kastel Paol	315
99. (Skeud ar Vuez)	317

vvvvvvvvvvvvvvvv

TAOLENN DRE LIZHERENNOU
KANAOUENNOU DORNKRIDOU MILIN

Abonnement au sorcier. Niv. 85	Pajenn 255
Al leur neve - Markiz Gwerrand. 6	25
(An amourouz dizarbenmet) 87	261
(An aotrou Nann - An aotrou Tregonk) 12	39
(An aotrou Nann) Ar c'hont Dredol. 55	143
(An aotrou Nann - Ar c'hountes Holl) 13	41
(An aotrou Tregonk hag he bried - An aotrou Nann) 12	39
(An daou zen yacusk) 9	31
Ann Anaoun. 24	67
Ann sot. Gludonou. 27	75
(Ann aotrou Jestin persoun Ploabenek) 61	171
Ann durzunel. 15	47
Ann Hini Goz. 25	69
Ann Tour ploum. 65	181
(Ar breur hag ar c'hoar) 29	79
Ar bugel pemp bloaz. 16	49
Ar c'hakouz. 34	95
(Ar c'hilhog) 62	175
Ar c'hont Dredol hag e bried (An aotrou Nann) 55	143
(Ar c'hountes Holl hag he bried - An aotrou Nann) 13	41
Ar Morvan koz. 30	81
Ar peour. 43	117
Ar paour keas. 45	121
(Ar plac'h diw wech euredet) 54	141

Ar plac'hig seiz vloaz. Niv. 14	Pajenn 45
Ar seis manac'h. 44	119
Ar spilhen. 80	233
Ar Varkizez eus a vaner ar Faoued. 53	139
(Barz en ti korn e Mene Bre) 58	165
Biroun ha Destin. 70	197
(Bosenn Ploueskad) 71	203
Breiz-Izel. 69	195
Breur Iann Girin. 56	145
Brezonek eurou, brezonek acutrou. 76	219
Cantiq ouar buhez ar Seiz Sant. 92	273
Cantiq ouar buhez Santes Barba. 94	285
Cantiq ouar buhez Santes Eodet. 95	291
Cantiq ouar buhez Santes Genoffeua. 97	303
Cantiq ouar buhez Sant Guillerm. 93	277
Cantiq ouar buhez sant Julian. 96	297
Sell. ouzh Sant Julian, p. 85	
Karann Ar Bris. 33	93
Keleennadur ar Roue Sant Salomon. 10	35
Kimid eur c'hernevod d'he vro. 78	227
Klem eur barzik gwezel pe bian. 77	225
Kloarek Lambol - Markiz Gwerrand. 3	15
Kloarek Rosko. 35	97
Compsinte sur la mort violente du P. Guillaume Lecourt. 46	123
Kure Lokirek. 37	103
(Deut ganen, va mestrez) 19	55
(Digouvi an Amourouz) 63	177
Dom Ien Kleran. 67	189
Eliet ar Mad. 50	131
(Eul lunvez goude koan) 17	51
Folgoet. 72	205

Gousperou ar Ranet. Niv. 48	Fajenn 127
Guerz Santez Enori. 36	99
(Gwalleur Sant Fregan) 89	265
Gwerz Redegond pennerez Rohan. 2	11
Gwerz Santez Helena. 57	155
(Gwerz Sant Tenenan) 73	207
(Ha p'em me kant skoed) 21	59
Helierolland. 23	63
(Chanson gret da eur c'hloarec...) 41	111
(Iann a zo eat da Pompiller) 11	37
Iann Es-kolwann hag he baeron. 5	21
(Janed ar Wern - Plac'h ar seiz dimezi) 51	133
Laeroun Plufur. 32	87
(Lazer e wreck) 40	109
(Lekomp pep a gornad butun) 20	57
Les naufragés de Landéda. 84	253
Lezombre. 64	179
Loiza /he _u Abalard/. 8	29
(Me meus bet eur vestrezik) 16	73
Merc'hed Markiz /ann Doux du/. 66	185
Meuleudi ar c'hi. 91	269
(Meurlarjez Merc'hed Plouider) 83	251
Michel Noblets. 86	259
Moriset Iann Skolan. 39	107
(Multum temporis perdid) 52	135
(Pa oan me em gwele dalc'het) 59	167
(Pardon Sant Yann ar Biz) 88	263
Penherez Keroulaz. 26	71
Persoun Leskoat ha Jeanne ar Gallik. 42	113
Petite chanson courte sur le tabac. 82	249
(Plac'h ar seiz dimezi - Janed ar Wern) 51	133
Plac'hik ann Douar neves. 47	125

(P'can me var chaussel a Rosko) Niv.60	Pajenn 169
Rumadellik gae. 75	217
Sant Julian. 31. (Sell. ouzh Cantiq ouar buhez Sant Julian)	85
(Skeud ar Vuez) 99	317
Silvestik. 49.(Sell. ouzh Va map Silvestik)	129
Soudard iaouank Kastel Paol. 98	315
Soun ann Intson. 90	267
Soun ann Tortik. 7	27
Soun ar gwin. 4	17
Soun ar penn-targaz. 81	237
Sounn ann arc'hant paper. 74	215
Soun person sitoyan Kerniliz. 79	229
(Ur gwaller) 28	77
Va map Silvestik. 22	61

vvvvvvvvvvvv

